

Actrița Vasilica Tastaman
de la Teatrul de Comedie.
Fotografie de Clara SPITZER

Biblioteca Centrală
Regiunea
Hunedoara

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARĂ

Nr. 5 (349) — 3 februarie

DOUĂ CONFERINȚE LATINO-AMERICANE

de Florica ȘELMARU

Conferința de la Punta del Este a Organizației Statelor Americane s-a desfășurat anevoie. În concepția Washingtonului, această reuniune trebuia să devină o spectaculoasă demonstrație de solidaritate a țărilor Americii Latine cu politica ostilă a Statelor Unite față de Cuba. Și iată că lucrurile n-au mers așa cum erau prevăzute în cafetel de regie întocmit la Washington.

Convocată cu greu, inaugurată, apoi suspendată pentru a lăsa loc unor negocieri cu ușile închise, apoi re-inaugurată, trăindu-și anevoie lucrările de-a lungul a nouă zile, conferința s-a pînă în momentul adoptării documentelor finale.

Delegația S.U.A. venise la Punta del Este hotărâtă să obțină adevărul țărilor latino-americane pentru drastice sancțiuni politice și economice împotriva Cubei, pentru eventuale noi încercări de intervenție armată. Hotărârea de excludere a Cubei din O.S.A., ca și rezoluția care „condamnă” Cuba liberă, au fost obținute de S.U.A. cu prețul unor enorme presiuni și al unei grave pierderi de prestigiu.

Conferința de la Punta del Este a demonstrat încă o dată că O.S.A. nu este decât un instrument al dominației S.U.A. asupra întregii emisfere de vest. Ea a mai demonstrat însă și opoziția mai multora dintre participanți față de politica de imixtiune în treburile cubane.

Încă în ajunul conferinței, „New York Herald Tribune” scrisese într-un editorial intitulat „Mize mari la Punta del Este”: „Însuși faptul că unora dintre cele mai mari și mai puternice state de la sud de Rio Grande le este teamă să ia măsuri hotărâte împotriva lui Castro, datorită simpatizilor față de Castro în rândurile propriilor lor popoare, exprimă amploarea pericolului”. Într-adevăr, reprezentanții principalelor țări participante la conferință s-au arătat reticenti. Brazilia, Mexicul, Chile, Bolivia, Ecuador se pronunțaseră încă din ajunul reuniunii pentru dreptul popoarelor la autodeterminare și împotriva imixtiunii în treburile interne ale Cubei. Ulterior, Argentina s-a asociat acestei poziții. La un moment dat manifestase șovăieli chiar și țara gazdă a conferinței, Uruguay. În toate țările ale căror guverne au participat la convorbirile de la Punta del Este au avut loc în acest timp puternice demonstrații pro-cubane și anti-yankee, iar în Uruguay ele au avut o amploare cum nu s-a mai înregistrat de la vizita de pomină a lui Nixon, pe vremea aceea vicepreședinte al S.U.A. Dacă privești o hartă nu poți să nu remarci că aceste țări reprezintă imensa majoritate a teritoriului și populației Americii Latine. Într-adevăr — după cum relatează „Associated Press” — țările care au refuzat să voteze rezoluția de excludere a Cubei din O.S.A. au la un loc 138 milioane locuitori, adică cam de două ori jumătate mai mult decât cele 13 țări latino-americane care au votat alături de S.U.A.

Pentru a „stimula” energiile în favoarea cererilor sale, delegația Statelor Unite a uzat și abuzat de argumentul dolar, subliniind mereu că, de la Washington, Congresul, în fața căruia vor veni spre aprobare alocările din cadrul programului „Alianța pentru progres”, urmărește cu deosebită atenție lucrările conferinței... În timp însă ce la Punta del Este se desfășurau negocierile pe care reprezentanții nord-americani încercau să le transforme în negoț — promisiuni de ajutor contra voturi — adevărata conferință a solidarității latino-americane, conferința reprezentativă și vie, se desfășura în capitala cubană. La Havana, în fața a mil de oameni, personalități venite din toate țările continentului, personalități respectate ca fruntași ai luptei pentru independență și democrație, au adus vibrantul mesaj de simpatie și solidaritate al popoarelor lor cu cauza Cubei, în numele căreia președintele Dorticos a făcut să răsună la Punta del Este răspunsul clar și ferm al unui popor liber: „Cuba nu capitulează!”

Aspect de la Expoziția cărții românești, deschisă recent la Praga. Au fost prezentate 1.300 volume apărute în țara noastră în ultimii 2-3 ani.

În întreaga lume se desfășoară o largă campanie pentru salvarea vieții lui Antoine Gizenga — președintele Partidului solidarității africane, colaboratorul eroului național al poporului congolez Patrice Lumumba, și continuatorul cauzei și politicii acestuia. Opinia publică mondială condamnă demiterea ilegală, abuzivă, a lui Gizenga din funcția de vicepreședinte al guvernului central congolez, răpirea lui de către parașutiștii lui Mobutu, tratamentul inuman la care este supus în lagărul unde este deținut.

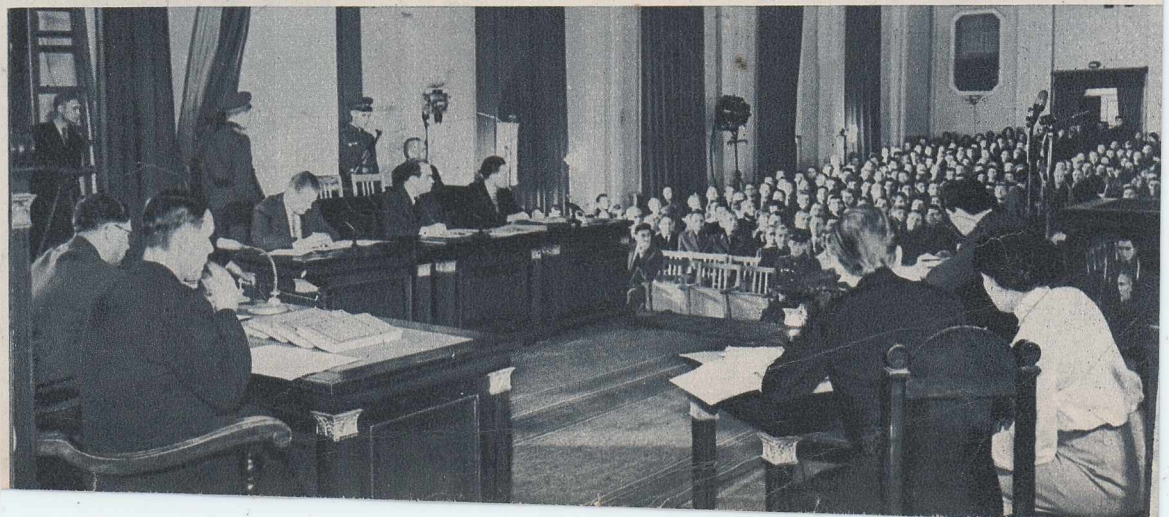
fotocronica FLACĂRII

Mari pagube materiale au fost pricinuite Muzeului Louvre din Paris, datorită incendiului care a izbucnit la una din clădirile sale. Pompierii s-au luptat mai bine de două ore cu flăcările.

La Bamako — capitala Republicii Mali — și-a încheiat lucrările ședinței largite a Biroului Federației Democratice Internaționale a Femelor. Delegații din aproximativ 30 de țări din Africa, Europa, Asia și America au participat la discutarea problemelor legate de lupta femeilor africane împotriva imperialismului și colonialismului. În fotografie: vorbește M. Keita, soția președintelui Republicii Mali.

La Tartu, în fața Tribunalului Suprem al R.S.S. Estone s-a desfășurat procesul unor călăi nazisti, vinovați de uciderea în anii ocupației a peste 12.000 oameni în lagărul de concentrare de la Tartu. Pe banca acuzaților a fost adus Johann Juriste, fostul comandant al lagărului, în timp ce Erwi Wlex, locțiitorul șefului „secției speciale” a lagărului și fostul ofițer hitlerist Karl Linnas sînt judecați în contumacie, primul aflîndu-se în Australia, iar cel de-al doilea în S.U.A.

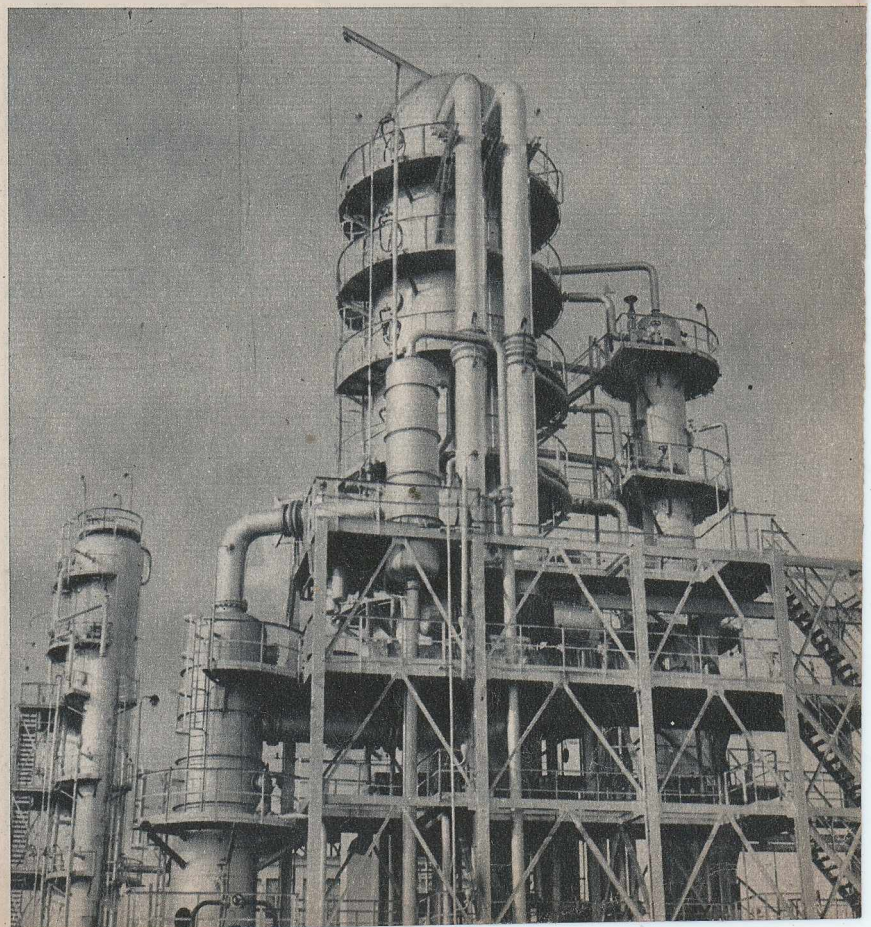
fotocronica
FLACARII

La Conferința pe țară a scriitorilor (22-24 ianuarie a. c.). În fotografia de sus: tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în mijlocul scriitorilor. În fotografia de jos: un aspect din sală.

Noua instalație necesară producției de uleiuri și parafină, pusă recent în funcțiune la rafinăria din Cimpina, regiunea Ploiești. →

La S.M.T. Hărman (regiunea Brașov), în preajma campaniei lucrărilor agricole de primăvară. Până la 15 ianuarie a.c. la acest S.M.T. au fost efectuate 80 la sută din totalul lucrărilor de reparare a parcului de tractoare și mașini agricole. Volumul de lucrări planificat la această stațiune pe 1962 este cu 20 la sută mai mare față de anul trecut. În fotografie: controlul final al unui lot de tractoare reparate, înainte de remizare. ↓

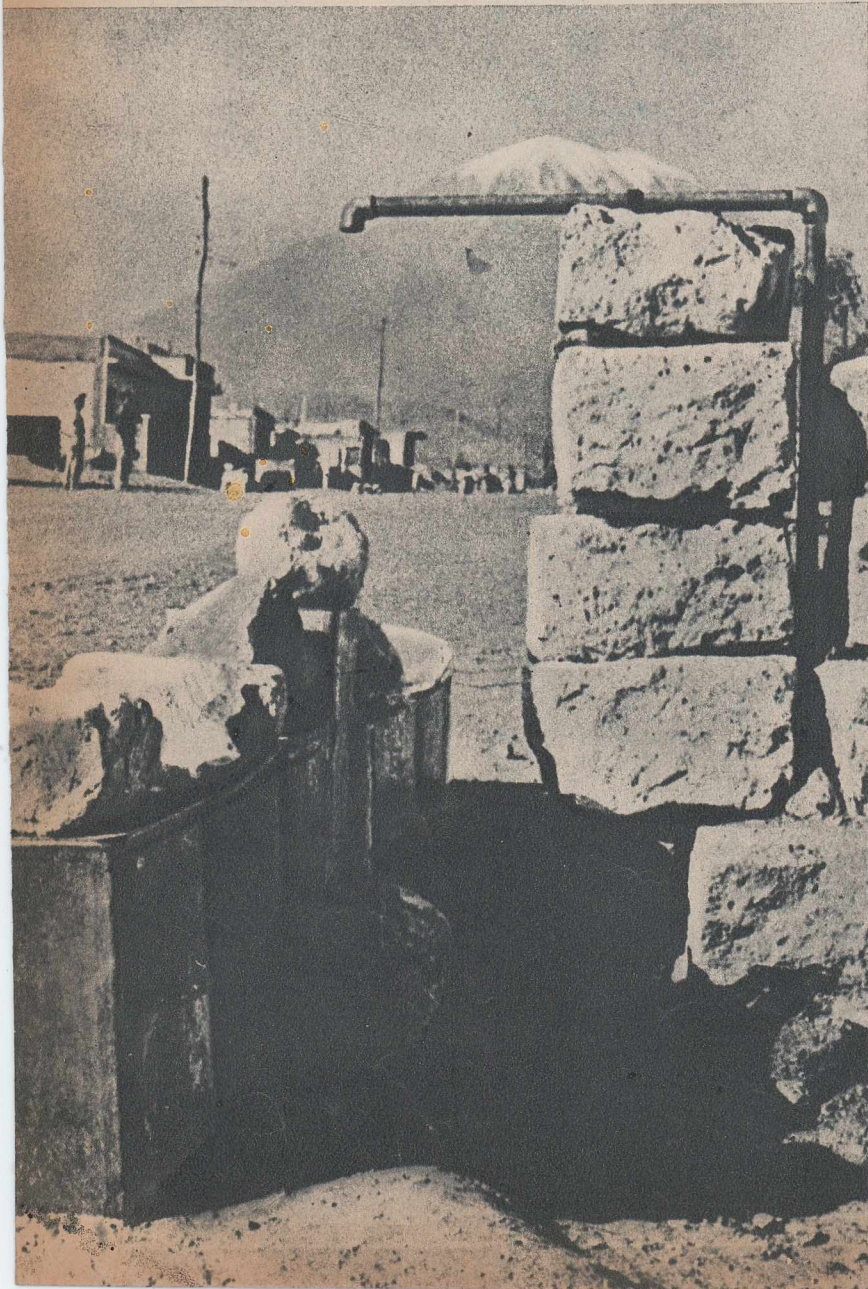

Lichidul mult așteptat a început să curgă. Astăzi se va putea găti!

Cu grijă, copilul soarbe apa încetul cu încetul. Nici un strop nu trebuie să se piardă!

În așteptarea unei ore mai norocoase...

un
caută

continent apă ...

Răsucim robinetul, și apa curge ca din izvor. De multe ori, după dorință, chiar apă caldă sau fierbinte. Un „miracol” cu care noi sîntem deprinși și care a intrat de mult în domeniul cotidianului.

Dar la celălalt capăt al globului, în America Latină, acest banal robinet pare un vis irealizabil. Un continent întreg caută cu anxietate, cu desperare, apa cea de toate zilele...

Problema este cu atât mai acută cu cît excedentul de populație al acestei zone geografice este uimitor; în ciuda tuturor bolilor epidemice care seceră copii de vîrstă fragedă, natalitatea crește vertiginos. În 1980, după unele calcule, uriașa armată a celor lipșiți de apă riscă să se ridice la 180.000.000!

Zeci și zeci de milioane de oameni, într-o atmosferă toridă, cu chipurile crispate, așteaptă zilnic să capete rația de apă fără de care nu pot începe să-și fiarbă mizera lor hrană. Zeci și zeci de milioane de oameni care, de la primii pași, învață că unul din tristele lor jocuri de copii trebuie să fie paza găleții sau a bidonului familiei, înșirat alături de alte cîteva sute în fața unei pompe solitare.

Dr. Abel Wolman, profesor la Universitatea „John Hopkins” din Baltimore (S.U.A.), relatează următorul fapt mărunț, dar semnificativ: în capitala cu pretenții cosmopolite a unei țări latino-americane, un hotel de lux este nevoit să trimită cisterne la zeci de kilometri depărtare pentru a asigura clienților săi... apa indispensabilă bărbieritului.

Dar, desigur, nu apa de bărbierit reprezintă problema centrală.

Din cauza lipsei de apă potabilă este larg răspîndită febra tifoidă. Adevărate ravagii, în special printre copii, fac și infecțiile intestinale. Astfel în două din țările Americii Centrale, unul din cinci copii moare de pe urma epidemiilor provocate direct de lipsa de apă. Cifrele acestea sînt, proporțional, de 60 de ori mai mari decît în S.U.A.!

Toate acestea sînt poate greu de crezut, aproape paradoxale, dacă aruncăm o privire pe hartă și frunzărîm cît de fugar o enciclopedie. În America de Sud, indeosebi, cad ploi abundente. Fluviul Amazon, avînd cel mai mare bazin din lume, este o adevărată mare interioară. Pustiurile lipsesc aproape cu desăvîrșire. Atunci cum se explică lipsa de apă?

Înapoierea socială, politică și economică ce caracterizează majoritatea țărilor Americii Latine, dominate și exploatate de imperialismul nord-american, a creat și problema vitală a apei: lipsesc pînă și fondurile pentru amenajări edilitare de primă necesitate.

În această lumină, cît de ridicolă apare mult trîmbițata reclamă făcută programului „Alianța pentru progres”, potrivit căruia S.U.A. promet să pună la dispoziția a 20 de țări din America Latină un ajutor în sumă de 500 milioane dolari, care de altfel se vor întoarce cu prisosință la monopolistii americani prin jaful bogățiilor acestor țări...

Tragica situație este reflectată și în fotografiile ce stau mărturie sub ochii dv.

Soluții pentru a rezolva această

femeia cu ulciorul

Iată un document, tragic în limbajul său lapidar: un sugestiv grafic statistic apărut în revista Organizației Mondiale a Sănătății, „La Santé du Monde” (Sănătatea lumii). Trebuie subliniat că graficul nici măcar nu se referă la cătane, la așezări pierdute în cine știe ce unghere vitate de lume, ci dă procentajul populației (din țara respectivă) care trăiește în localități cu peste 2000 de locuitori, care sînt lipsiți nu numai de apă curentă ci și de o simplă cișmea sau fntînă în curtea casei, fiind astfel nevoiți să-și aducă apa de la mari depărtări. Femeia cu ulciorul — semnul distinctiv folosit și în grafic — a devenit un personaj familiar pentru aproape 70% din locuitorii orașelor și orașelelor din Paraguay, 60% din Honduras și Haiti, 45% chiar din cele mai dezvoltate țări ale Americii Latine: Mexic și Brazilia. E și aceasta o ilustrare a roadelor „ajutorului” dat de „marele prieten din nord” — cum le place imperia-liștilor din S.U.A. să se autolaude.

problemă — vitală pentru zeci de milioane de oameni — există, desigur. Însă punerea lor în practică este legată de importante investiții. După cum scrie și dr. Abel Wolman. „Ar exista posibilitatea ca o bancă sau un guvern să finanțeze construirea unui sistem de aprovizionare cu apă, însă băncile trebuie să aibă siguranța că vor recupera cât mai curînd sumele investite”.

Or, „clientela” principală a unui produs de lux cum este apa în America Latină o constituie tocmai masele pauperizate; în consecință, tariful nu ar putea fi prea ridicat. Și cum băncile latino-americane — de altfel legate prin mii de fire de Wall Street — se conduc după considerente strict comerciale, firește că pentru ele astfel de investiții nu sînt rentabile.

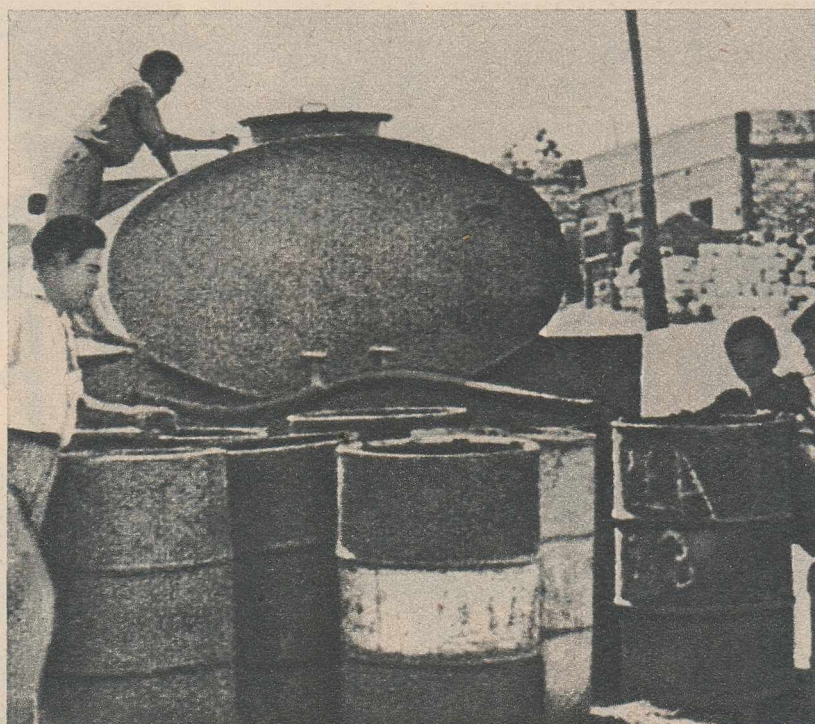
Înseamnă oare că, din lipsă de apă, pină și gătită umilului prînz zilnic trebuie să rămînă, pentru mulți, o problemă de nerezolvat? Da, cel puțin atîta vreme cît

țările Americii Latine nu vor dobîndi o independență reală, nu-și vor făuri o economie de sine stătătoare.

Evenimentele recente demonstrează că milioane de oameni din această parte a lumii devin tot mai conștienți de necesitatea luptei ferme pentru suveranitatea și independența economică a patriei lor, pentru nimicirea edifiului de jaf și opresiune ridicat în America Latină de imperialismul nord-american.

În Ecuador, în Brazilia, în Republica Dominicană și în alte țări, mari și mici, pe tot întinsul continentului, mase largi trec la acțiune pentru cucerirea drepturilor lor. Și în clipa cînd pe aceste meleaguri nu vor mai dicta „United Fruit”, „Standard Oil” și alte monopoluri care au transformat America Latină în fieful lor, va dispărea și coșmarul apei mai prețioase decît aurul, de a cărei procurare sînt obsedați astăzi pină și copiii de-o șchioapă...

Eugen B. MARIAN

Rezervorul acesta este singura „oază” a orașelului peruvian Arequipa.

PRIVIRI PRIN

— câteva ore din via

n rindurile care urmează vă vom povesti câteva întâmplări din viața de noapte a șoferilor bucureșteni. Străbătând orașul în lung și-n lat, „getaxiștii” au prilejul să cunoască nenumărați oameni. Mulți dintre noi luăm un taxi când simțim grăbiți, când brațele ne sînt împovărate de cumpărături sau când am întârziat după miezul nopții în oraș și, obosiți, vrem să ajungem cât mai repede acasă. Dar sînt o mie și una de cazuri cînd, vrînd-nevrînd, ai nevoie de taxi. Vorba getaxiștilor: „întreg Bucureștiul a călătorit cu mașinile noastre”. Nu-i putem contrazice! Grăbiți sau toropiți de somn, sănătoși sau bolnavi, am oprit un taxi, ne-am așezat comod pe banchetă și am indicat o adresă...

În ultimii ani Getaxul și-a extins perimetrul de deservire. El cuprinde azi nu numai zonele aglomerate ale orașului, ci și periferiile. De la 90 de stații existente cu cîtăva vreme în urmă, numărul lor a crescut la 224, stații fixe și facultative, care sînt deservite de peste 300 taximetre, dintre care 110 de tip „Volga”. Două dispecerate răspund zi și noapte la solicitările telefonice de la domiciliu.

Dintre milioanele de curse pe care le fac taxiurile am ales doar câteva. Fiecare cursă, o poveste. Și vreo două din ele cam neplăcute...

Două fete și un ghid

Gara de Nord. În fața gării, o mulțime de taxiuri. Șoferii așteaptă. Gh. Nicolae citește ziarul și din cînd în cînd privește prin parbriz spre ușile mari care dau la peron. Lume puțină. Deodată atenția îi e atrasă de două fete care se apropie de coloana de taxiuri. Se opresc la un grup de șoferi. Curioasă situație... Ele vorbesc, gesticulează, și șoferii ridică din umeri. Ce problemă o mai fi și asta să n-o cunoască un șofer? Dar iată că tot grupul se deplasează și se apropie.

— Nu știm ce vor—se plînge cineva.

Una din fete îl întreabă:

— Ne vorbesc li vi pa russki? (Nu știți cumva rusește?)

— Malo, oeni malo... (Puțin, foarte puțin...)

Conversația continuă în rusește.

— Ah, și noi am avea nevoie de un ghid... Am vrea să vizităm Bucureștiul.

— Vă ducem la O.N.T.

— Peste două ore plecăm. Sîntem doar în trecere. Mergem în Bulgaria...

Ce să faci într-o asemenea situație?

— O să vă conduc eu. Dar o să vorbească mai mult orașul decît mine — se scuză Nicolae.

Polonezele rîd.

— Plecăm cu dumneata.

Mașina aleargă. „Cum să încep?” se gîndește. Și, ca să câștige timp, deschide radioul. Fetele și-au apropiat obrazii de geamurile laterale și privesc atente construcțiile de pe Dinicu Golescu. „Orașul ăsta a fost întemeiat de un cioban acum cinci sute de ani”... Cam așa. Dar cum oare se spune „cioban” în rusește? Se frămîntă. Zadarnic. „Orașul nostru e tînăr și modern...” Așa da.

— Orașul nostru este tînăr...

Fetele zîmbesc și se uită cu simpatie la ghid.

Un ocol pe Ștefan Furtună și iată Dimbovița. Ar fi vrut să le traducă vechiul cîntec: „Dimbovița, apă dulce, cin-te bea nu se mai duce...”, dar... e mult mai ușor să vorbești în proză

despre Grădina botanică și Palatul pionierilor pe lîngă care trece mașina.

Cîteva minute și mașina intră în aglomerația bulevardului 6 Martie. Universitatea. Un viraj: Piața Palatului. Volga alunecă încet pe asfalt. Fetele s-au înghesuit la geamul din stînga și scot exclamații de admirație privind fațadele multicolore ale noilor clădiri și blocului-turn. Nicolae s-a așezat mai comod la volan și trăiește plin de mîndrie clipele acestea.

— Acum facem blocuri mai frumoase... Dar uitați-vă și în dreapta. Aici e noua Sală a palatului. Păcat că nu putem intra. Dar cînd vă veți întoarce din Bulgaria... Astea toate le-am

construit în nouă luni. Puțin, nu-i așa?

Are o poftă de vorbit ca nici-odată. Ar fi în stare să țină un întreg discurs despre prezentul și viitorul Bucureștiului. Dar negăsind cite un cuvînt, limba i se impleticește. Lasă să vorbească fațadele colorate, vitrinele atrăgătoare, oamenii care trec bine dispuși pe stradă. El se limitează doar să întrebe:

— Vă place la noi, nu?

— Mult! — îi răspund polonezele într-un glas.

— Atunci să mergem să vedem o clădire de sticlă...

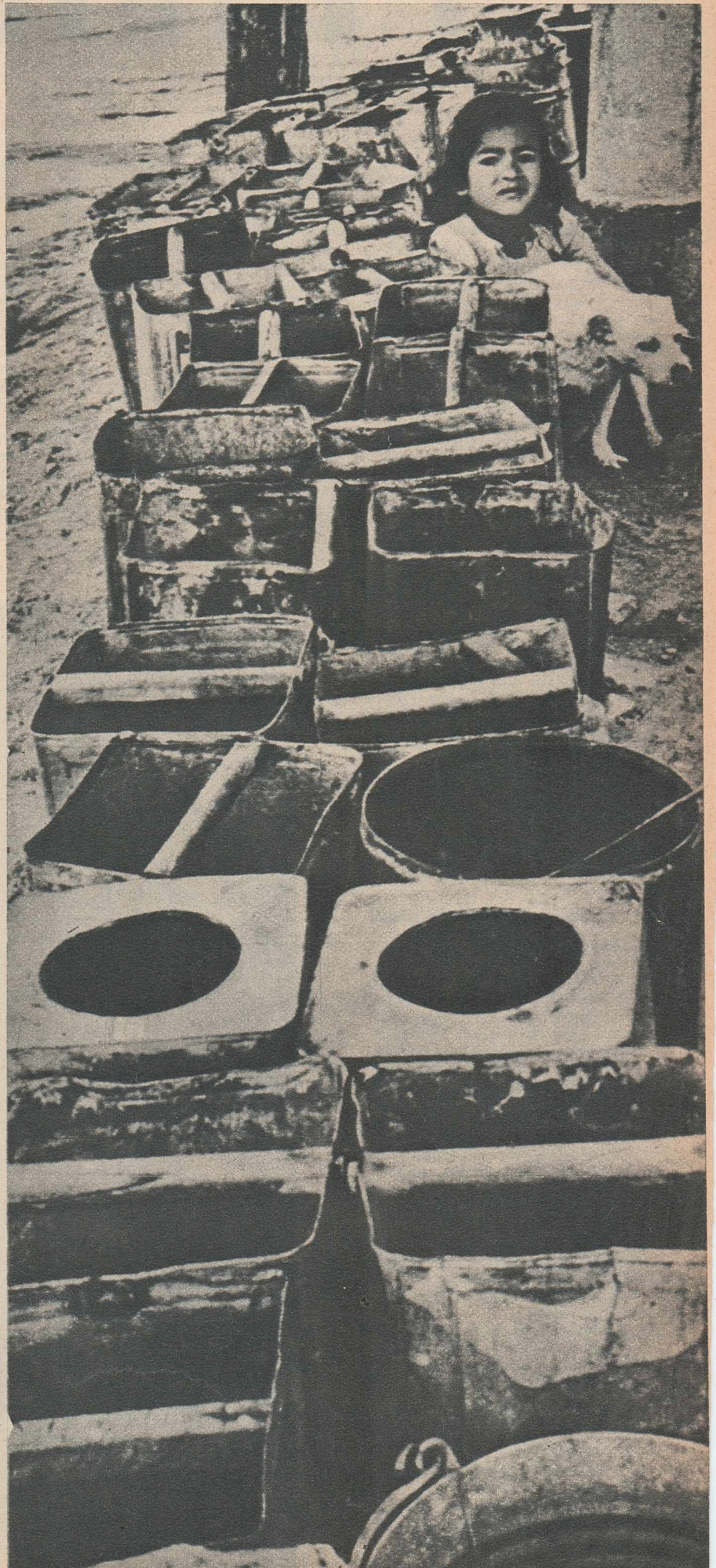
Un ghid trebuie să prezinte lucrurile cît mai interesant! Aleea Tonola...

— Iat-o! Țasta-i noul circ.

„Victorioșii” se întorc cu apa cea de
toate zilele. Dar ce va fi mâine!...

Un loc bine păzit la coadă...

De mic copil, fiecare învață că un strop prețuiește
cît aurul.

PARBRIZ...

ferilor bucureșteni —

Polonezele îl roagă să oprească. Se apropie de clădire și privesc prin ferestrele enorme. Apoi fotografiază și admiră construcția întârziind prin holurile spațioase. Șoferul le amintește că mai sînt doar patruzeci de minute pînă pleacă trenul.

Volga străbate în goană șoseaua Ștefan cel Mare, de-a lungul căreia se înșiră blocuri în construcție. Fetele discută aprins. Numai improvizatul ghid tace, copleșit de mîndrie. Niciodată n-a simțit că-și iubește mai mult orașul ca acum.

Piața Chibrit... Grivița...

— Unde sîntem? — se interesează polonezele, privind clădirile înalte pe ale căror fațade lucrează de zor tencuitorii.

— Pe o stradă unde nu erau pînă acum cîtva timp decît niște căsuțe cu garduri de lemn...

Ora 19,35. Trenul de Giurgiu pleacă peste 15 minute. Mașina a sosit din nou la Gara de Nord. „Ghidul” privește prin parbriz cum cele două poloneze aleargă pe peronul înșesat de lume...

Cu viteză maximă...

Omul stătea la marginea trotuarului și se ținea cu mîinile de stomac. În lumina farurilor, șoferul Gh. Nicolae îi văzu fața albă și crispată de durere. Îl urcă cu greutate în mașină, îl lungi grijuliu pe banchetă și în clipa aceea îi văzu cămașa plină de sînge.

— Ce s-a întîmplat? — îl întrebă înspăimîntat.

— De curînd am fost operat de peritonită. Am făcut un efort și mi s-a deschis cicatricea — îi spuse bolnavul printre gemete.

Mașina pornește în viteză căutînd calea cea mai scurtă spre un spital. Bolnavul nu-și conține gemetele. E atît de demoralizat, încît repetă incontinuu c-o să moară.

— Cînd mergi cu mine să nu-ți fie teamă. Cunosc eu medicii din București. Unde te duc eu sînt cei mai mari specialiști. Curaj, omule, încă două clipe și ajungem — îi vorbea bolnavului răscolit de dureri. O să te faci bine, ascultă ce-ți spun eu.

Nu se poate să nu te faci bine. Avem niște doctori minunați...

Spitalul „Vasile Roaită”. Medicul de gardă îi face bolnavului un consult rapid.

— Îl duceți imediat în sala de operație!

Bolnavul, sprijinit de soră, se pierde pe coridorul lung.

...Afară, șoferul Gh. Nicolae mai zăbovește cîtva timp și lasă vîntul să-i răcorească obrazii care-i ard...

Intermezzo

Sînt însă și altfel de cazuri... Dar să nu anticipăm.

Cînd un cetățean a deschis portiera și a intrat în mașină, șoferul are alături de el un necu-

noscut. Un necunoscut în care trebuie să aibă încredere și să-l servească prompt. Întotdeauna noi cerem șoferului să fie politicos, să ne ducă cât mai grabnic la locul dorit. Dar oare șoferul n-are și el dreptul să ne pretindă să respectăm o regulă elementară de îndatorire cetățenească, adică să-i remunerăm cursa? Ioniță Petre, de la Fabrica de confecții și tricotaje București, s-a plimbat kilometri întregi și n-a plătit 398 de lei. Zaharia Aurel (bd. Dimitrov nr. 95) n-a achitat 53,50 lei. Mai există cetățeni „generoși” care lasă drept amanet buletinul de identitate pentru sume uneori derizorii, ca Dobromir Dumitru din strada Iliada nr. 40 sau Tulpaz Constantin din calea Vitan nr. 139. Rar, e drept, dar se întâmplă. Cum putem califica o asemenea atitudine? Oare n-ar fi jignitor pentru oricare dintre noi dacă în clipa când ne-am urca în taxi șoferul ne-ar întreba: „aveți bani?” Noi nu știm, bunăoară, că șoferul Trinițiu Leonard a fost pus în discuția colectivului pentru că avea atitudinile necorespunzătoare față de călători. Colectivul celor ce muncesc la „Getax” nu tolerează asemenea situații.

Cursă la Ruteni

Un bărbat cam de 35 de ani, care avea pe cap o șapcă gri și în mână o servietă mare, maro, oprește Volga 9057 în piața 1 Mai. Vrea să meargă la Ruteni, la marginea Bucureștiului. Pare obosit. După puțin timp începe să moțăie. O cursă obișnuită, cu un om întirziat din pricina treburilor... Dar la podul Chitila omul îl oprește brusc.

— Ridică aparatul de taxat — îi cere șoferului Moiescu.

— Coboriți aici? — întreabă șoferul.

— Nu... Dar ce: ești prost? Nu vrei să câștigi și tu un ban? Dacă nu vrei, să fii sănătos! Dă-i drumu' înainte!

Cîmp. La vreo cîteva sute de metri, la lumina lunii, se zăresc casele din Ruteni.

— Oprește!

— Nu doriți să vă duc pînă acasă?

— Nu! Acum ești liber. La revedere!

Omul sare din mașină și o ia la goană peste cîmp fără să plătească. Șoferul îl strigă în zadar. Călătorul necinstit fuge, fuge, pînă se pierde în noapte...

Intermezzo

Ce părere aveți despre această întâmplare? Poate sînteți curioși să aflați cine-i cetățeanul, dacă a fost descoperit? Nu este încă momentul, dar în curînd vom afla. Să așteptăm să se facă ziuă...

Răii platnici sînt din ce în ce mai puțini. Dar am vorbit despre ei tocmai ca să-i înfierăm. Cum trebuie de altfel să-i blamăm și pe acei șoferi care „confundă” kilometrajul cu prețul cursei și cer suprapreț. Ca șoferul Ionescu Donciu, care, efectuînd o cursă de 40 de lei, a solicitat 80; sau ca șoferița Persida Călin, care în loc de 17 lei a pretins 30. Întrebați fiind de ce au cerut

suprapreț, n-au putut da nici un răspuns. Nici n-aveau cum.

Un concediu care ar fi fost ratat

Bătrînul șofer Petru Marian își amintește că era spre ziuă cînd dispecerul a telefonat să plece în strada... Acolo îl aștepta o familie care a cerut să fie dusă de urgență la Gara de Nord. O cursă obișnuită deci. Cele două persoane au coborît grăbite la gară. După scurt timp șoferul a fost solicitat să plece în altă cursă.

— V-ați uitat poșeta — îi atrase atenția doamnei care cobora acasă, în fața porții.

— Dar nu-i a mea...

Cine o fi uitat-o oare? De obicei după fiecare cursă el își aruncă privirile pe bancheta din spate. Pasagerii sînt totdeauna grăbiți și uită deseori lucruri în mașină. Nu și-a uitat Sergiu Malagamba ditamai valiza? Sau un alt caz: de curînd șoferul Luca Dumitru a găsit în mașină o servietă cu cărți și obligațiuni CEC în valoare de 2200 lei. Iar șoferul Virlan a găsit între perne un portofel cu 1162 de lei după care pînă în ziua de azi n-a venit nimeni... Aparat de fotografiat, păpuși, pardesie, fulare... și lista nu e nici pe departe terminată. Ar fi fost simplu să predea poșeta la stație și să scape astfel de bătaie de cap. Dar era intrigat de ce o descoperise așa de tîrziu. Cine o fi uitat-o? O deschise ca să identifice persoana după adresa din buletin. În poșetă se aflau bani și, printre alte lucruri, două bilete de concediu la Olănești! Își dădu seama că nu pot să fie decît ale familiei pe care o duse la gară acum douăzeci de minute. Cum se grăbeau! Și-acum, uite!

Alergă într-o goană la gară. Începu să caute în forfota persoanelor. Dar zadarnic. Îi părea rău că oamenii își vor pierde un concediu pentru care s-au pregătit timp îndelungat. Dar poate o să dea de ei la tren. Care tren merge oare la Olănești? Și cînd se îndrepta spre peron, zări la un telefon public un bărbat care vorbea agitat. În sfîrșit: îl descoperise!

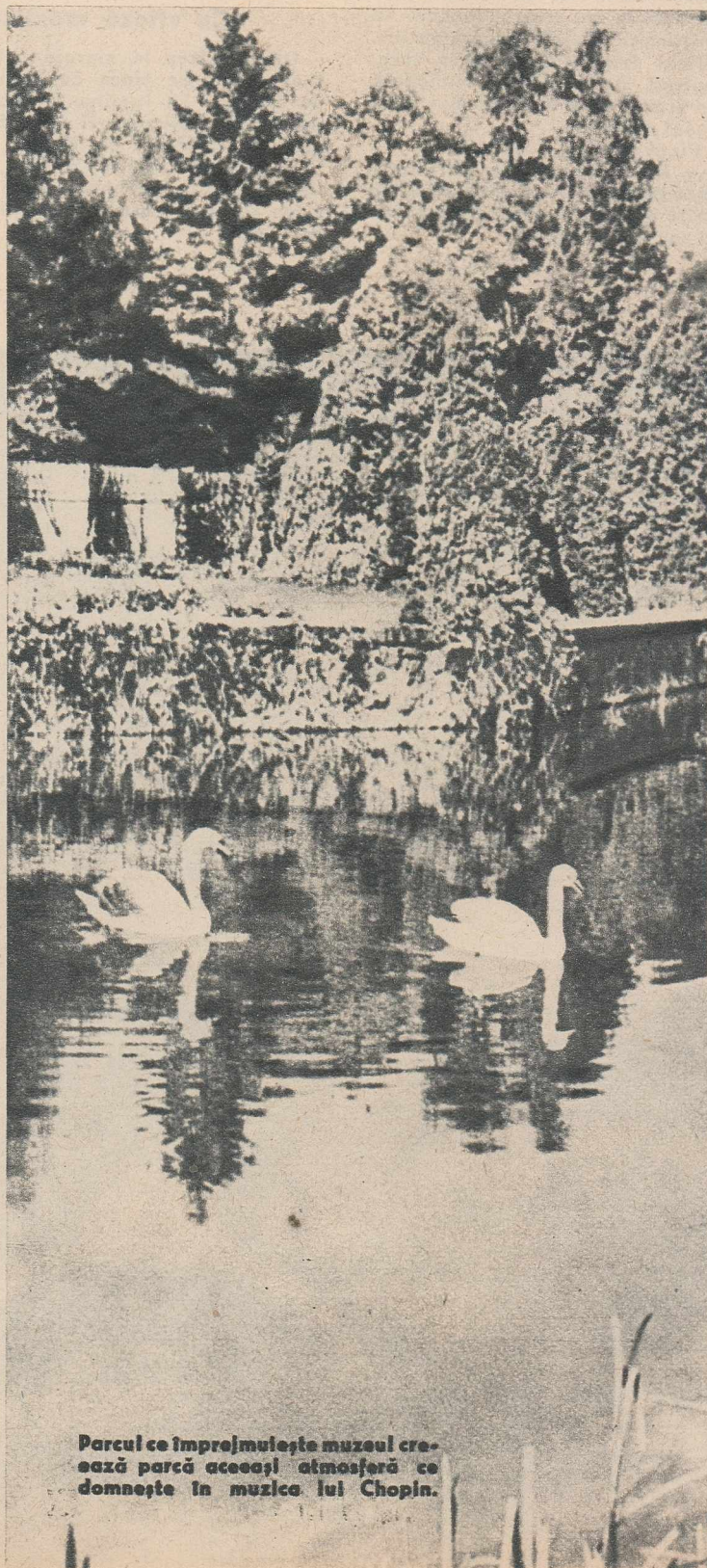
Peste cîțva timp întreprinderea Getax a primit o scrisoare din partea cetățeanului Victor Nicolau care-i mulțumea șoferului Petru Marian pentru conștiinciozitatea sa.

Intermezzo

Iată cîteva întâmplări nocturne ale șoferilor bucureșteni. Unele care ne-au făcut plăcere aflîndu-le, altele dimpotrivă. Căci de, nu există nici șofer ideal și nici pasager care să nu fie grăbit. Graba incurcă toate socotelile și-l face pe pasager irascibil. Ba i se pare că este ocolit pe străzi laterale, ba că mașina merge prea încet... Dar era să uităm că una din întâmplările de astă-noapte a rămas fără deznodămînt. E vorba de cursa de la Ruteni. S-a făcut de-acum ziuă și e cazul să se încheie. În timp ce toți șoferii din schimbul de noapte pleacă acasă să se odihnească, Constantin Moiescu bate străzile din Ruteni în căutarea pasagerului de astă-noapte. Îl va găsi? Nu-i prea greu. Căci cine nu-l cunoaște la Ruteni pe scandalagiul achizitor al „Aprozaruului”, pe Neamțu Iacob?...

Cornel BOZBICI
Fotografie de S. STEINER

La Zelazowa unde s-a

Vola născut

CHOPIN

de T. PUȘCAȘU și B. BRĂNIȘTEANU

Frederic Chopin — portret de Eugène Delacroix.

Pentru orice vizitator al Poloniei, întâlnirea cu Zelazowa Wola este așteptată cu nerăbdare și emoție. Într-o dimineață de duminică, instalați confortabil într-un microbuz „Nysa”, am plecat din Varșovia spre satul de pe malul râșorului Utrata. Poate că acest sat ar fi rămas cu totul necunoscut dacă numele lui n-ar fi fost legat de cel al lui Frederic Chopin. Gloria lui Chopin a făcut ca Zelazowa Wola să devină un simbol al Poloniei.

Nu era necesar să privești indicatoarele de pe marginea șoselei și nici să întrebi cum se ajunge la Zelazowa Wola. Convoitul nesfârșit de mașini care se scurgea era cel mai bun ghid spre ținta noastră.

Am întâlnit în acea dimineață, la Zelazowa Wola, austrieci, norvegieni, cubanezi, germani, cehi, italieni. Veniseră pe meleagu-

rile unde văzuse lumina zilei marele artist, veniseră la locul de naștere al lui Chopin, unde multele amintiri păstrate pînă în zilele noastre marchează viu prezența peste vreme a geniului.

Pentru prima oară existența Zelazowei Wola este citată într-un document din secolul al XVI-lea. Este vorba de o mențiune din 1579 în actele Consiliului Municipal, unde figurează Nicolas și Paul Zelazo ca „plătitori de impozite”. Foarte probabil că după numele acestora s-a dat numele localității.

Pașii ne poartă pe locuri unde înainte cu un veac și jumătate venise pe lume acel care avea să devină geniul muzical al Poloniei.

Prin cuvintele ghidului gîndurile noastre urmăresc firul istoriei.

...În 1787, sosește din Franța în Polonia tatăl lui Frederic Chopin. Încă din tinerețe, Nicolas Chopin se dovedește a fi un

vajnic patriot, luînd parte în 1793 la insurecția lui Kosciuszko și scăpînd ca prin minune din masacrul care a avut loc în vechiul cartier varșovian Praga. În 1802 se găsește la Zelazowa Wola ca pedagog al copiilor contelui Skarbek. Aci cunoaște pe Justina Krzyzanowska, cu care se căsătorește. Au în curînd copii: în 1807, o fetiță — Luiza — și peste 3 ani, un fiu — Frederic Chopin.

Zelazowa Wola este mai degrabă un sanctuar decît un muzeu, în care, peste tot, respiră atmosfera în care trăia tînărul Chopin. Obiectele de epocă, care se găsesc în interiorul casei, perdelele de la ferestre și glastrele cu flori creează impresia unei case locuite.

În anul 1810 părinții lui Chopin se mută la Varșovia, unde tatăl este numit profesor de limbă franceză, la liceu. Deseori, însă, Frederic se duce la casa sa natală pentru a-și petrece va-

canța. Aici, unde în minunatul peisaj al cîmpiei mazoviene, pe malul râșorului Utrata, pluteau melodii încîntătoare, tînărul Chopin trăia clipe pline de farmec. Ultima vizită a lui Frederic Chopin la Zelazowa Wola a fost în luna august 1830, cu puțin înaintea plecării sale definitive din Polonia.

După moartea lui Skarbek, Zelazowa Wola trece prin mîinile mai multor proprietari. Unii modifică locuința natală a lui Chopin, alții o lasă pur și simplu în părăsire.

Către sfîrșitul secolului al XIX-lea cercurile muzicale poloneze se neliniștesc de starea în care ajunsese casa din Zelazowa Wola. Un comitet special decide să se ridice aici un monument în memoria lui Chopin. Lipseau însă fondurile. Numai grație ajutorului dat de Ignatju Paderewski și de compozitorul rus Mili Balakirev — care interpreta atît de frumos pe Chopin, compozitorul său preferat — monumentul a putut fi construit. La 14 octombrie 1894 are loc ceremonia inaugurării monumentului, ceremonie ce se încheie cu primul recital Chopin dat la Zelazowa Wola, recital la care și-au dat concursul artiști celebri ca: Alexandr Michalowski, Jean Klezynski și Mili Balakirev.

În timpul primului război mondial, în 1917, pavilionul din dreapta al casei Skarbek a fost incendiat, ca și vechea moară de pe râul Utrata. Nu a rămas decît pavilionul din stînga, locuit altădată de Chopin.

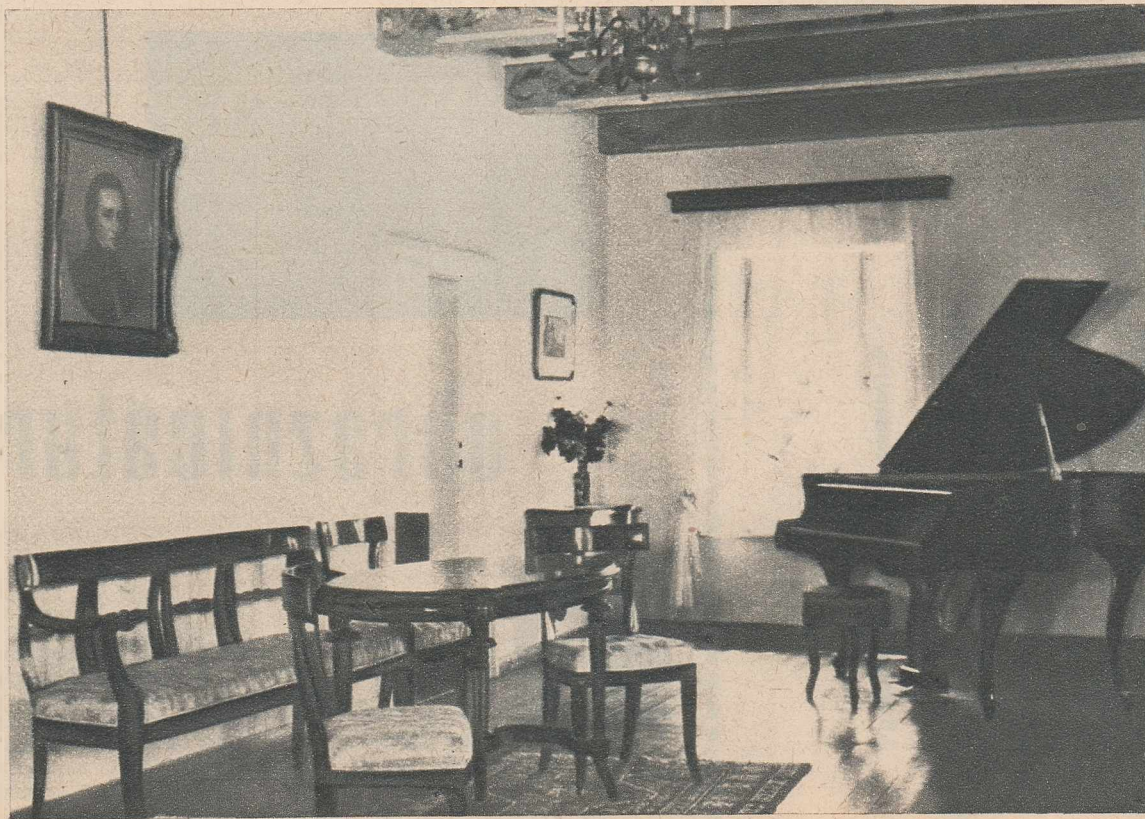
Inaugurarea unui alt monument Chopin în parcul Lazienski din Varșovia, în 1926, amintește publicului polonez de starea lamentabilă în care se găsea Zelazowa Wola. S-a fondat atunci la Varșovia „Societatea amicilor casei lui Chopin” și la Sochaczew un „Comitet Chopin”. Aceste două instituții au reușit în cele din urmă să cumpere casa lui Chopin.

Încep lucrările de reconstrucție a casei, cînd pe cerul Poloniei apar nori negri.

1939. Invasia hitleristă. Unități ale Wehrmachtului sînt cantonate și la Zelazowa Wola. Obiectele aparținînd lui Chopin, strînse cu atîta grijă și eforturi, sînt distruse sau furate de barbarii hitleriști.

La Varșovia, naziștii interzic executarea în public a operelor

Salonul de muzică din casa de la Zelazowa Wola.

lui Chopin. Le era doar cunoscut că Chopin, prin mijlocirea polonezelor și mazurcilor, a muzicii sale, purtase în lume mesajul patriotic al luptătorilor polonezi pentru libertate. Le era cunoscută dragostea de țară a lui Chopin. Istoria consemnase în filele ei că Chopin fusese nevoit să-și părăsească patria luând cu el doar un bulgăre de pământ polonez și, cum spunea el plin de nespuse amărăciune: „Cu compozițiile mele în geamantan, cu o bucățică de panglică cu culorile naționale pe inimă... Cît de trist trebuie să fie să nu mori acolo unde ai trăit întotdeauna!”

Ca să-și desăvârșească opera nefastă, naziștii dărimă și monumentul lui Chopin. Dar ei nu au reușit să clintescă cu nimic dragostea poporului pentru genialul compozitor. Muzicienii de valoare nu și-au încetat activitatea lor creatoare. Acordurile pline de gingășie ale nocturnelor răzbăteau prin zidurile Varșoviei distruse de urgia războiului. În multe locuri ale Varșoviei se adunau grupuri de oameni pentru a asculta muzica — ce nu le era accesibilă decât la concertele clandestine — și înainte de toate muzica lui Chopin.

Imediat după eliberarea Poloniei s-a format un comitet provizoriu al casei de la Zelazowa Wola, care a propus Institutului Frederic Chopin de a lua sub protecția sa casa natală a marelui muzician. În 1947 s-a trecut la executarea unor importante lucrări în parcul și casa lui Chopin. În 1949, cu prilejul centenarului morții lui Chopin, a fost inaugurată la Zelazowa Wola prima expoziție închinată genialului muzician.

...Sîntem în salonul de muzică unde, într-o vitrină, se află manuscrisul uneia dintre primele opere ale lui Chopin și mularul mîinii stîngi a marelui compozitor, luat, după moartea sa, de August Clesinger. Un pian de concert Steinway completează mobilierul acestui salon. Chopin obișnuia să spună că pianului îi „povestește, cînd nu are altcuiva să-i povestească, frămîntările sale”.

În această cameră, care dă spre grădină, se organizează din mai pînă în octombrie, în toate du-

minicile, recitaluri Chopin cu concursul unor eminenți artiști polonezi și străini.

Regretăm că ne aflăm la sfîrșitul sezonului muzical de la Zelazowa Wola.

Încercăm să reținem clipele cînd, pe terasa plină de vizitatori, pierzîndu-se pe aleile fermecătorului parc de la Zelazowa Wola, răsunau nemuritoarele compoziții ale lui Chopin. Admiratorii talentului lui Chopin vin din lumea întreagă pentru a-i asculta muzica aici, într-o atmosferă unică și incomparabilă.

Din salonul de muzică trecem spre vechea sufragerie, unde pe pereți se află gravuri aparținînd lui Canaletto, reprezentînd străzile Varșoviei către anul 1770.

Iată camera mamei lui Chopin, despre care biografiile săi spuneau că „a fost femeia pe care a iubit-o cel mai mult”. Pe pereți, copii de pe portretele părinților lui Chopin și ale surorilor, Luiza și Izabella, ale căror originale au fost distruse în timpul războiului. Într-o vitrină: documente de familie, facsimile ale actului de căsătorie al părinților lui Chopin și actului de naștere al acestuia. În camera copiilor se găsesc fotocopii ale felicitărilor scrise de Chopin la vîrsta de 6 ani pentru onomastica părinților. Doi ani mai tîrziu, în 1818, Chopin avea să compună Poloneza care anunța un geniu muzical. La 8 ani cîștigase admirația întregii Varșovii.

Pășim pe aleile parcului — veritabilă operă de artă — care creează parcă aceeași atmosferă ce domnește în muzica lui Chopin. Podurile strecurate printre arbori seculari își aruncă brațele peste rîșorul Utrata. Lebede grațioase trec mîndre, plutind ușor pe apa strălucind ca oglinda. Liniștea din parc e solemnă, măreață.

Ne apropiem de ieșire.

La chioșcul cu ilustrate de lîngă poartă, aglomerație. Un grup de copii cumpără de zor amintiri. Alături, stînd pe bănci, norvegieni și italieni își aștern pe hîrtie gîndurile și... spre fiordurile înzăpezite ale Scandinaviei și către țărmurile însorite ale Italiei zboară impresiile despre Zelazowa Wola; despre genialul Chopin.

obraznicătura

elaia aceasta încilcîtă de păr auriu, ochii zîmbind șiret și plini de curiozitate, ca și strungăreața, pe care le vedeți în fotografie, aparțin lui Volodea Semionov. Lui

Volodea, care e un moscovit onorabil, are șase ani și vrea să se plimbe cînd cu mașina (tatăl lui este doar șofer), cînd cu tramvaiul (nu degeaba mama este vătămîniță). Pînă acum cîteva luni era o persoană cumsecade, ce-și vedea liniștită de treaba sa, îndeplinită zilnic cu seriozitate

Afluența de vizitatori nu contenește.

un mamut cinematografic:

„Cleopatra”

Fascinantul chip al reginei Egiptului a devenit, o dată mai mult, pretextul unei realizări cinematografice de mari proporții, din acelea la care recurge în mod periodic industria cinematografică din țările capitaliste. Un nou „film-mamut”, cu mare desfășurare de vedete scumpe, de decoruri și costume antice, de armate de tehnicieni și figuranți polarizează speranțele fabricanților de filme de a contracara fenomenele de criză.

În ultimele luni, la studiourile „Cinecitta” de lângă Roma a fost cantonată o adevărată oaste de tehnicieni și actori americani care realizează noua versiune a aventurilor amoroase pe care legenda le atribuie reginei Cleopatra. În fruntea acestor oști, producătorul Walter Wanger luptă cu

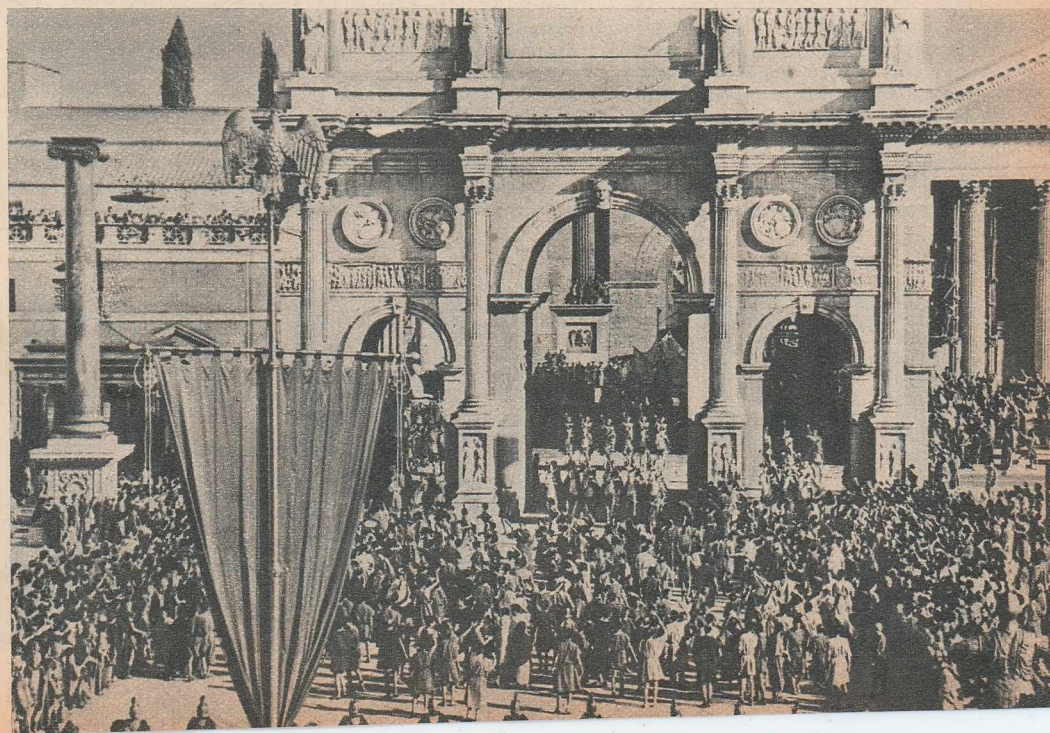
inverșunare nu numai pentru a organiza însuși procesul de filmare, cât și pentru a fructifica la maximum cel mai prețios capital investit în film: pe actrița Elizabeth Taylor.

Febrila activitate de la „Cinecitta”, zecile de mii de figuranți și milioanele de dolari investiți nu ne permit însă emiterea vreunui pronostic asupra calității artistice a acestei producții. Există însă riscul ca, pînă la urmă — tocmai din vina hipertrofiei — filmul să nu corespundă eforturilor și mijloacelor folosite. Ar fi păcat, nu atît pentru dolarii cheltuiți, cât mai ales pentru cariera talentatei Elizabeth Taylor, care a demonstrat și prin creația ei (distinsă cu Premiul Oscar) din filmul „Butterfield 8” — o realizare cinematografică cu buget modest — că este o adevărată artistă.

Elizabeth Taylor în Cleopatra.

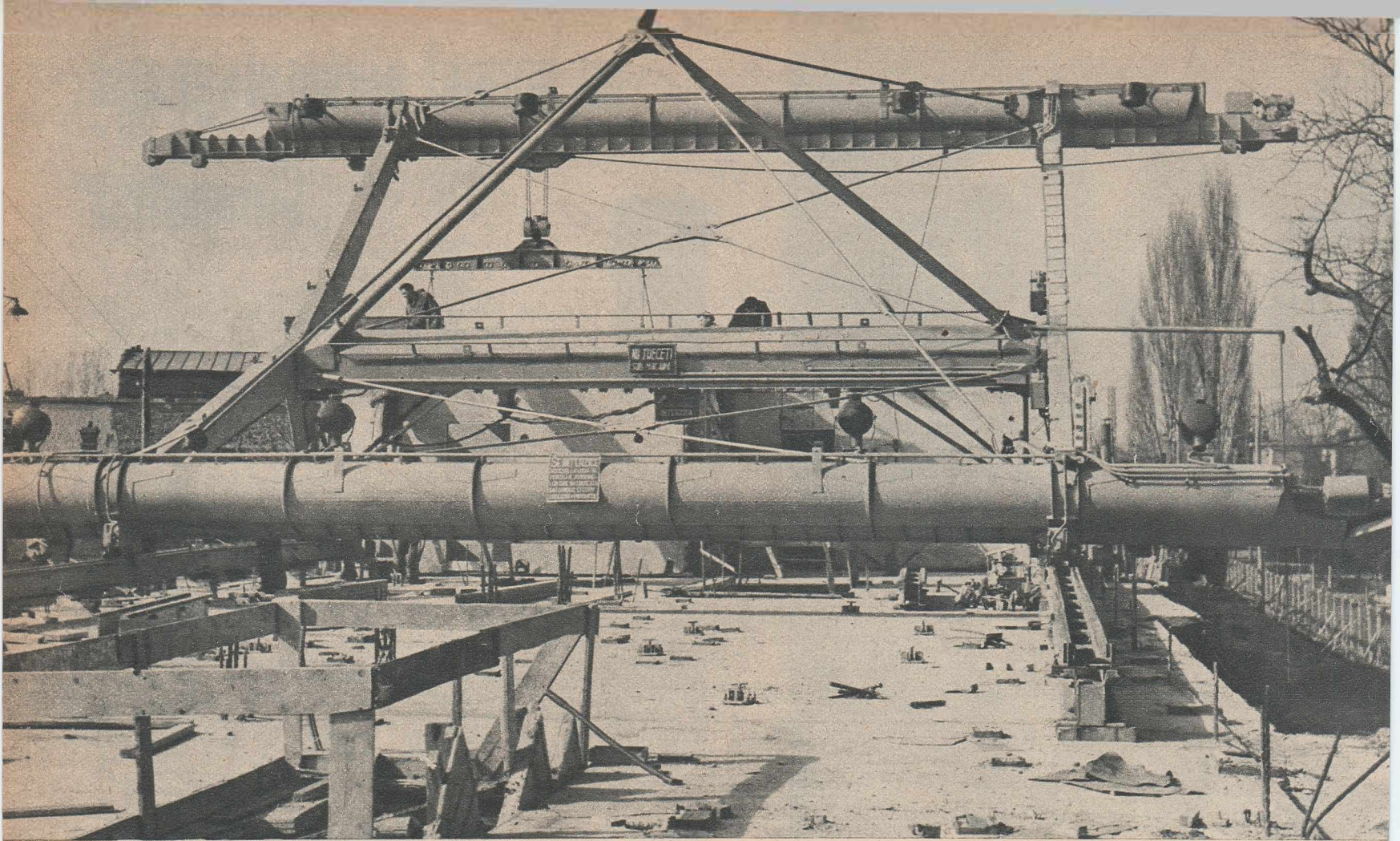
Se turnează una din spectaculoasele scene ale filmului.

la Grădinița de copii nr. 258 din raionul Krasnaia Presnea din Moscova. S-a întîmplat însă ceva și de atunci toată lumea îi spune în față „Obrăznicătura”. Iar mulți nu-l mai numesc de loc Vova sau Vovocika, așa cum i se spunea înainte, ci Mișka, Mișka-obraznicătura: Volodea Semionov a devenit actor de film și timp de cîteva luni a trebuit să se transforme într-un băiețuș de cazac ce hoinărește mai toată ziua prin staniță, descoperind cu ochii lui mari lumea din jur. Și cît de captivante sînt cele ce le află Mișka! Mai ales cînd tata povestește cum a luptat el pentru Puterea Sovietică și cum l-a cunoscut pe Lenin. Ce marinar viteaz e tata! Mișka nu visează zi și noapte altceva decît să devină și el un ostaș roșu revoluționar, să lupte și el pentru popor — deși bunicul îi spune să-și vadă mai bine de treaba lui și să scotocească prin cuibarele găinilor după ouă! Pînă la urmă, micuța inimă vitează a lui Mișka va dovedi un adevărat eroism, băiatul prevenind un detașament

de ostași roșii asupra atacului neprevăzut al unor alb-gardiști.

Și iată cum băiețușul moscovit, care va învăța despre Marea Revoluție Socialistă din manualul de istorie, dă viață pe ecran unui emoționant crîmpei al acelor vremi neuitate. Crîmpei pe care l-a evocat într-o nuvelă, cu cunoscuta-i măiestrie, Mihail Șolohov și pe care scenaristul A. Vitol, regizorul E. Karelov și operatorul G. Satrov l-au transpus pe ecran în cadrul secției de filme pentru televiziune a studioului „Mosfilm”.

Macaraua basculantă din fotografie — o inovație în tehnica construcțiilor — a fost și este utilizată pe șantierul de construcții din cartierul „Grivița roșie”.

Când, în 1861, grădinarul francez Monnier a fabricat betonul armat, nici el și nici un alt om al vremii lui nu a bănuțat că această combinație de beton și fier creată de el pentru ciuberele de flori va sta la temelia și susținerea milioane și milioane de construcții ale omenirii moderne.

Mai târziu, constructorii luminați au înțeles marile avantaje ale acestui material. Alții, conservatori, retrograzi, temători pentru persoana lor fizică și pentru capitalurile investite, nu aveau încredere în această cheie de boltă a arhitecturii moderne. Un exemplu este cel relevat de curind de savantul Gheorghe Constantinescu, care

a utilizat primul în România betonul armat. El a relatat că în 1910, când — printre primii în lume — a folosit la construirea clădirii Camerei Deputaților betonul armat, „aleșii poporului” au refuzat să intre în clădire de teamă că le va cădea în cap.

Au trecut de atunci cincizeci de ani și mai bine. Astăzi întreaga noastră țară este un imens șantier. Poporul, condus de partidul său iubit, traduce în viață prevederile Congresului al III-lea al P.M.R.

Arătând că asigurarea oamenilor muncii cu locuințe corespunzătoare este și va fi o preocupare permanentă de cea mai mare importanță a partidului și guvernului, Directivele Congresului al III-lea prevăd construirea din fondurile statului a unei suprafețe totale de 9 milioane m p, echivalentă cu 300 000 apartamente de o calitate superioară și cu un înalt grad de confort.

Corespunzător volumului de construcții, producția materialelor de construcții va crește de două ori față de 1959, producția de ciment ajungând în 1965 la 6,5 milioane tone. În ce privește producția prefabricatelor din beton armat, aceasta va crește de 8 ori. În același timp vor fi asigurate toate materialele necesare pentru instalații și finisaj, în vederea ridicării calității și aspectului estetic al construcțiilor.

Clădim acum casele pe care în trecut le-am visat și vom clădi, noi și urmașii noștri, casele viitorului. Poate că mulți dintre dumneavoastră veți întreba: oare casele viitorului vor fi altfel decât cele de astăzi?

O întrebare al cărei răspuns e lesne de ghicit, dat fiind că în ramura construcțiilor, și îndeosebi a materialelor de construcții, tehnica merge meren înainte, ceea ce ne determină să afirmăm

că, în viitorul apropiat, casa, căminul nostru vor fi construite în alt fel și cu alte materiale.

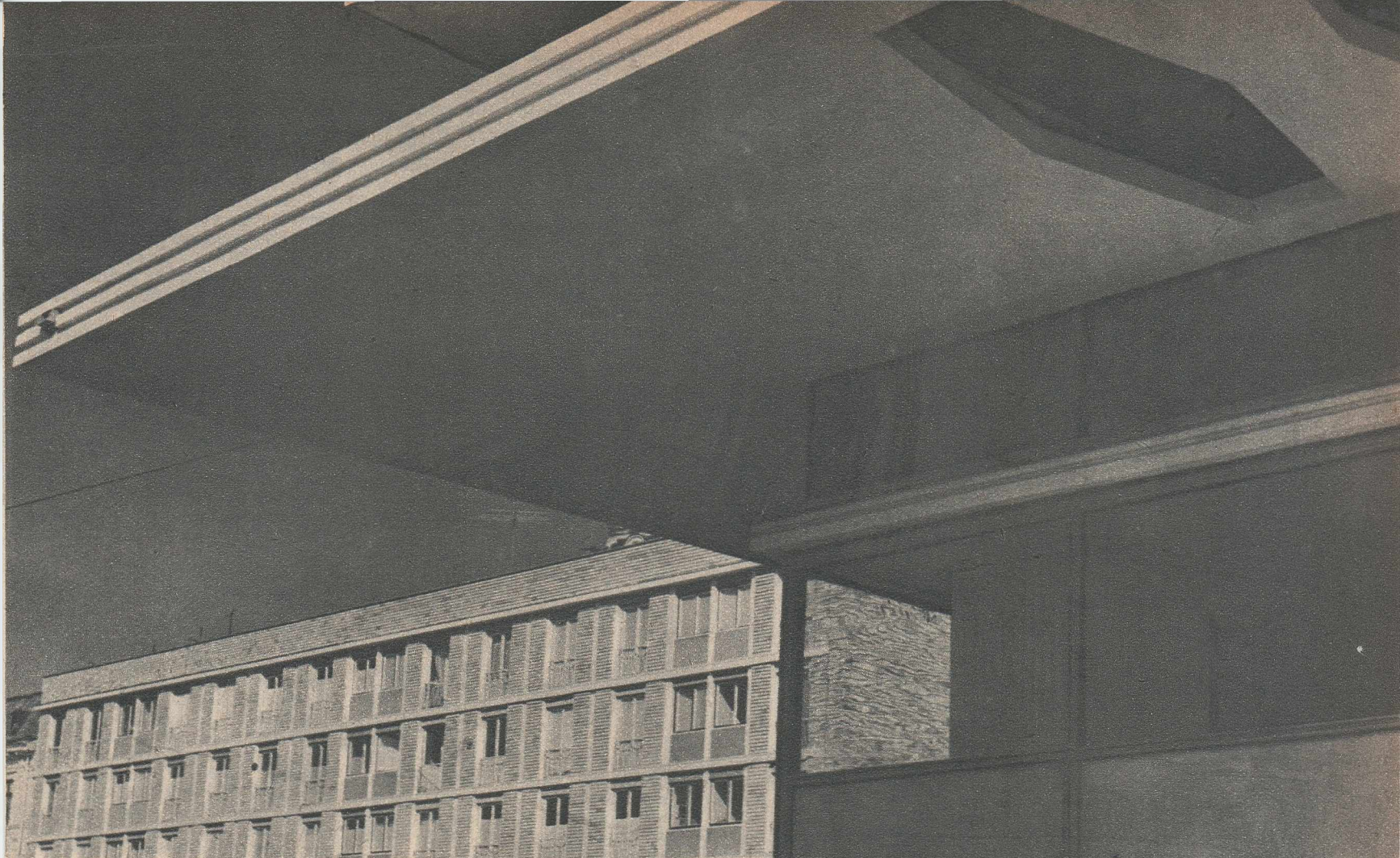
Casa viitorului apropiat

În copilărie, în pasionantul joc cu cuburile, gîndeam că fiecare cub așezat măiestru de mîna noastră este de fapt o casă adevărată.

Transpusă în vremea noastră, și mai ales în vremea viitorului nostru, fantezia bogată a copilăriei capătă formă și conținut.

Brațul mare al macaralei va ridica, cu aceeași ușurință cu care minuța de copil ridică un cub, un apartament întreg și îl va instala deasupra celui așezat mai înainte, îl va potrivi perete de perete cu cel vecin. Așa va fi construită, probabil, casa viitorului apropiat. Aceste cuburi — ca să urmărim ideea începută — au de pe acum o denumire precisă în arhitectură și construcții: elemente spațiale.

CUM VOM

Armonie, simplitate, lumină — iată câteva trăsături ale noilor blocuri de locuințe din Ploiești.

Din elemente spațiale pot fi construite blocuri de 3, 4, 5, 6 și 7 etaje, după cum sînt prevăzute planurile complexelor respective de locuințe. În Uniunea Sovietică — unde de pe acum se construiesc locuințe din elemente spațiale, s-au verificat în practică avantajele acestui modern sistem de construcții. S-ar putea crede că acest mod de a clădi impune un stil arhitectonic sec și uniform. Nimic mai greșit decît o asemenea părere! Străzi, cartiere și orașe întregi construite din elemente spațiale vor fi diferențiate cu totul și cu totul între ele, datorită felului în care vor fi amplasate elementele spațiale în simetrie sau asimetrie față de casa scării, cu terase sau balcoane, cu diferențe de niveluri între blocuri — de la clădiri joase cu 10-12 apartamente pînă la blocuri-turn; gama variată a culorilor pastel în care va fi realizată

zugrăveala exterioară va da complexului o frumusețe deosebită.

De pe acum specialiștii au studiat posibilitățile cele mai eficiente și mai economice ale construirii cu elemente spațiale. Dintre multiplele soluții, două în-deosebi se bucură de aprobarea constructorilor din țară și a celor din alte țări.

O soluție prevede turnarea monolită a celor patru pereți împreună cu planșeul sau tavanul, după care se va monta tavanul sau pardoseala — „se va închide cutia”, cum spun specialiștii; o altă metodă ar consta în asamblarea a patru panouri prefabricate, montarea plafonului și apoi montarea lor pe o pardoseală de beton.

Cutiile-case, elementul de progres în ramura construcțiilor, vor fi rezistente și vor suporta bine eforturile de transport (de la fabrica de prefabricate pînă la locul șantierului), montajul și

funcțiunile ce le revin în cadrul construcției definitive. Transportul cutiilor va fi făcut la fel ca al oricărui alt produs, numai că în loc de camion va fi folosită o remorcă tractată.

Iată, deci, că ipoteticul locatar al unei astfel de case poate să-și însoțească locuința de la fabrică pînă la viitoarea lui adresă.

Ce vede viitorul locatar

...Așadar, locatarul ipotetic a ajuns în fața șantierului. Privește cu oarecare duioșie și grijă la apartamentul lui, ridicat în înălțimi de brațul macaralei. Imediat ce este fixat la locul stabilit, sosesc echipele de mecanici, electricieni, instalatori, tâmplari, tapițeri și parchetari. Deoarece încă de la fabrică s-au prevăzut sub tencuială instalațiile electrice interioare, sub formă de fire izolate în tuburi de policlorură

de vinil, instalațiile sanitare etc., lucrătorii nu au altceva de făcut decît racordurile. În timp ce dulgherii montează ferestrele și ușile, pe pereți se întind tapetele în culori armonioase. Credeți probabil că activitatea concomitentă a celor două echipe este o dovadă de muncă greșit organizată, că tapetele se pot murdări!... Nici o grijă! Tapetele viitorului vor fi perfect lavabile, deoarece vor fi făcute din masă plastică (clorură de polivinil). Ele au o durată de 5 ori mai mare decît zugrăvelile de apă. Gospodinele vor fi foarte mulțumite: cu o cârpă umedă vor șterge orice fel de urmă de pe pereți. Bineînțeles că va trebui însă să mai așteptăm deoarece, în momentul de față, tapetele de plastic prezintă încă unele inconveniente.

Dar cum vor putea fi puse tablourile pe acești pereți monoliți din beton? Nimic mai simplu: pentru fixarea pe pereți a tablourilor, etajerelor sau altor obiecte de ornament se lipsesc cîrlige speciale cu rășini adezive de mare rezistență. Deci în casa viitorului nu vom mai avea nevoie de ciocan și clește. De altfel multe din uneltele casnice — astăzi de strictă necesitate — își vor fi pierdut rostul de a fi.

Și, în sfîrșit, cînd finisarea este gata, sosesc și parchetarii (impropriu denumiți astfel, deoarece în casa viitorului vom călca pe pardoseli din materiale plastice). Fie că se vor monta, prin procedee moderne, covoare sau dale de diferite culori, sau se vor turna pardoseli reci sau calde, sau unele încăperi vor fi pardosite cu porțelan de sticlă (masă ceramică cristalizată), pardoselile

LOCUI

vor fi în armonie cu coloritul plăcut și odihnitor al pereților.

Curios, viitorul locatar va observa din afară, prin ferestre, „repetiția generală” pe care o fac electricienii după ce au racordat legăturile firelor la bransamentul principal. Lămpi minuscule răs-pîndesc din pereți o lumină de zi. Atunci, sfios, va intra în virful picioarelor și va constata că, deși iarnă, în apartament e cald (căldura vine și ea printr-un sistem invizibil de conducte), va mai vedea că apartamentul este astfel organizat încît în ziua cînd i se va mări familia va putea să creeze încă o cameră, prin montarea unui perete subțire de ipsos în locurile marcate încă de la turnarea elementului spațial.

În casa viitorului, frumosul se va îmbina cu utilul și confortul, cu simplificarea la maximum a activității gospodărești.

Și astfel, încîntat, viitorul locatar părăsește o dată cu echipa de lucrători casa în care va reveni cu familia sa.

Dar astăzi?

Aceasta va fi casa viitorului nostru, urmare firească a stadiului în care ne găsim astăzi în industria construcțiilor. Pentru că chiar astăzi — în perioada desăvîrșirii construcției socialismului — clădim casele comunismului și ritmul de lucrări implică desprinderea de metodele tradiționale în construcții.

Cărămida ceramică obișnuită, folosită în trecut ca materialul cu cea mai mare utilizare, a început să cedeze locul său atît produsele ceramice ușoare (cărămizi cu

găuri pînă la 30% din volum), cît și în special panourilor mari, prefabricate din betoane ușoare.

Încă de pe acum se studiază și se utilizează unele materiale și metode care duc, pe de o parte, la ușurarea greutății construcției, iar pe de alta la creșterea coeficientului de trăinicie și confort. Folosirea materialelor noi, superioare și eficiente, asigură industrializarea metodelor de construcții, economii și folosirea aceleiași cantități de material pentru un volum mai mare de lucrări. În acest scop se utilizează gama variată de betoane ușoare și materiale plastice.

Poate că locatarul unui confortabil apartament — în zilele noastre — nu a auzit de termenii „beton ușor cu agregate lemnoase” sau „beton expandat”. Și totuși blocul în care locuiește are în componența sa și astfel de materiale de construcție, folosite cu mult succes.

Betoanele ușoare au în compoziția lor agregate mai ușoare — de unde le vine și numele. De exemplu, în locul pietrișului se folosește scorie bazaltică (un soi de pietriș rezultat din sfărîmarea rocilor bazaltice), care are densitatea mai mică. De asemenea, pentru obținerea unor betoane mai spongioase, sau rarefiate, se recurge la anumite metode de chimizare a betonului în momentul turnării lui, astfel încît, cînd va face priză, să prezinte porozități mari.

Care sînt caracteristicile „rum-betonului” (alias — beton cu rumeguș)? Ușurează construcția, avînd o greutate volumetrică re-

dușă, are o capacitate termo și fonoizolatoare superioară. Ce intră în compoziția lui? Bineînțeles, ciment amestecat cu talaș sau rumeguș de rășinoase, sau chiar reziduuri de cîneș și cîțiva produși chimici (sulfat fieros, silicat de sodiu, clorură de calciu). Avantajul? Permite reducerea grosimii pereților, deci mărește spațiul locuibil, se întărește repede, reducînd astfel termenul de dare în folosință; prețul de cost al construcțiilor din acest beton este cu 10-15% mai mic decît al celor din cărămidă.

În aceeași familie de betoane ușoare intră și fibrobetonul (blocuri, mici sau mari, cu găuri) și orebetonul care — uimire! — are în compoziție coji de orez (de unde îi vine și numele). Este un admirabil termoizolant. De asemenea, se fac de cîțiva ani experiențe cu beton armat cu stuf (stuful putînd fi folosit și ca material de izolare).

Din planul pe șase ani multe sarcini revin și constructorilor. Aceștia și-au propus să folosească larg panourile mari, să lărgească sortimentele de elemente prefabricate din beton armat cu găuri (îndeosebi în construcția de locuințe). S-a constatat că panourile mari asigură o bună izolare termică. Pentru pereții despărțitori vor fi folosite panouri ușoare din ipsos, plăci aglomerate (PAL) etc. În felul acesta se asigură rapiditate în execuție, greutate redusă, preț de cost mai mic datorită faptului că nu se mai tencuiește etc.

Tendința generală în folosirea materialelor de construcții este de a se înlocui materialele deficitare sau care pot fi mai bine valorificate de economia națională cu materiale mai economice. Astfel, se tinde la înlocuirea completă a cofrajelor de lemn, care se distrug după folosire, cu cofraje de aluminiu, care pot fi folosite de multe ori.

S-a preconizat și s-a aplicat la marele șantier din calea Griviței instalarea unui atelier mobil care se demontează și se remontează rapid pe noul șantier. În cazul amintit, atelierul a servit și va servi construcțiile din Grivița, b-dul 1 Mai, str. Dinicu Golescu și cartierul Giulești; calculele sînt făcute astfel ca atelierul să se amortizeze.

Drum larg deschis maselor plastice

O altă mare categorie de materiale de construcție, necunoscute în trecut, o formează masele plastice.

După un debut destul de timid în construcții, masele plastice, prin marile lor calități și prețul de cost scăzut, capătă o folosire tot mai largă. De pe acum masele plastice sînt folosite în construcțiile moderne ca țevi pentru instalații electrice, instalații și utilaj sanitar, pardoseli și îndeosebi ca material termo și fonoizolator. Se studiază și mai largă extindere a zăgrăvelii tapetelor și vopsitoriei exterioare cu vopsele pe bază de rășină aldehidică. Se experimentează de asemenea vopselele pe bază de acetat de polivinil, care se folosesc cu rezultate bune la suprafețele lemnoase ca și la metal sau ipsos, înlocuind vopselele cu ulei de in fiert. Spumele vinilice (izolanți termici), izolațiile hidrofuge (foi de polietilenă) au și avantajul că reduc cu 50% manopera față de

sistemul tradițional — turnarea de bitum asfaltat. Din clorură de polivinil se fac chiuvete, closete etc. și se studiază și producerea unor conducte pentru transportul gunoaielor menajere în camera de ardere. Aceste tuburi au avantajul de a nu transmite zgomotele, se curăță mai ușor și nu sînt atacate de eventualii acizi din resturile menajere. La multiplele folosiri ale maselor plastice trebuie adăugate și noile tipuri de pardoseli pe bază de polimeri sintetici.

De pe acum în țara noastră colaboratorii Institutului de cercetări în construcții, inginerii, arhitecții, constructorii sînt ocupați de materialele cu care vom construi după etapa 1965, cînd ceea ce prevedem astăzi va fi realitatea de mîine; și acest mîine trebuie pregătit, studiat, bine pus la punct.

Așa se va ajunge la construcția casei viitorului apropiat cum a fost schițată mai sus.

Casa viitorului îndepărtat

E bine că atît noi cît și copiii noștri visăm și mai departe; și poate că fiii și nepoții noștri vor porni să construiască în afara condițiilor pe care le oferă globul pămîntesc: în spațiul cosmic.

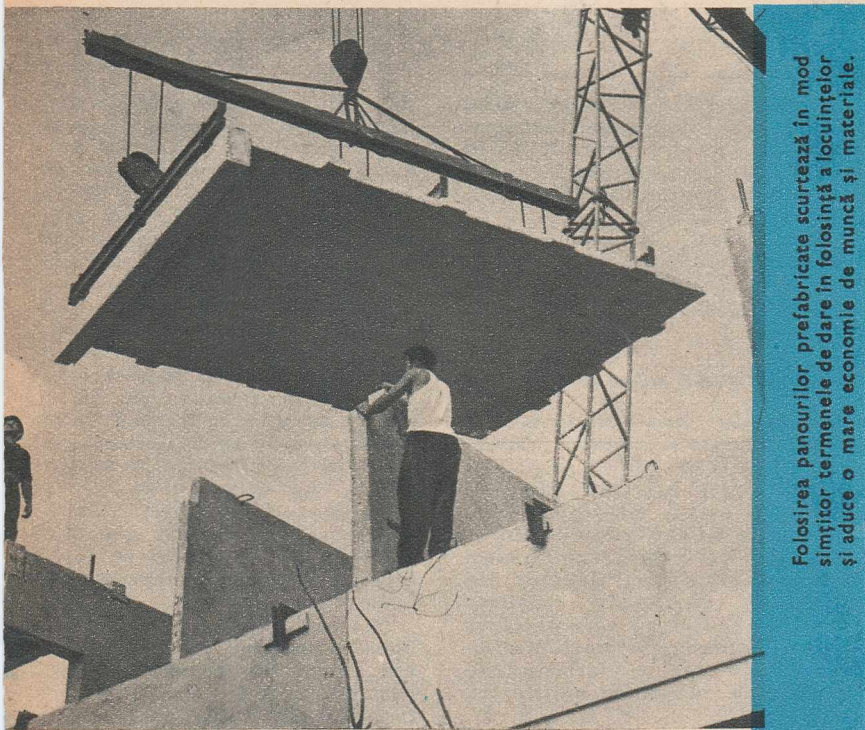
Ca să putem da cititorilor noștri o imagine a construcțiilor în spațiul cosmic, ne-am adresat profesorului universitar Călin Popovici, care, pe baza datelor științifice deja cunoscute, ne-a dat cîteva indicații probabile în legătură cu casa pe care o vor construi viitorii cosmonauți într-altă planetă.

Dacă — spre exemplu — ar fi necesar să se construiască pe Lună?... Din cauza condițiilor de climă — temperatura variînd între +130° și —150° — și a lipsei de apă și aer, pentru constructorii viitorului îndepărtat se pun o seamă de probleme foarte dificile, care frămîntă încă de pe acum pe mulți savanți și specialiști din lumea întreagă.

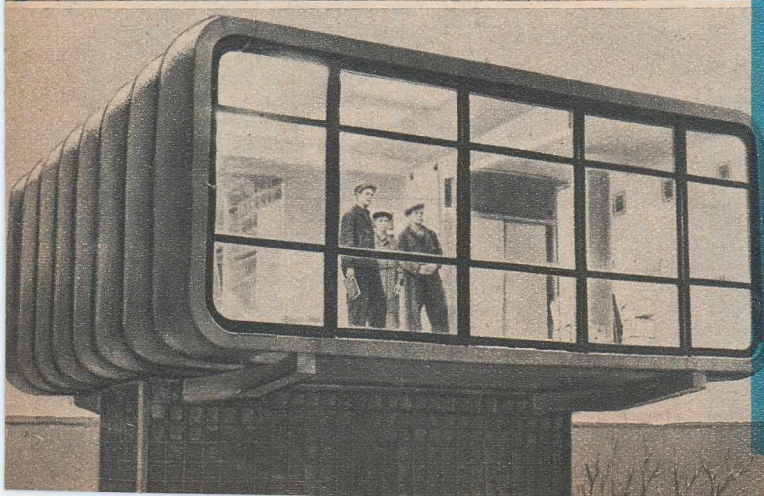
Ceea ce se știe sigur este că din pricina forței gravitaționale a Lunii, mai mică decît a Pămîntului, materialele de construcții vor avea greutatea de șase ori mai mică decît pe Pămînt. Deci, cu o cantitate de materiale însumînd o anumită greutate se poate construi pe Lună un volum mai mare și case mai înalte decît pe bătrîna Terra. De asemenea, din aceleași cauze eforturile vor fi și ele mai mici. Toate materialele care necesită a fi prelucrate (topite în cuptoare etc.) probabil că vor fi aduse de Pămînt. Aceleași elemente vor face ca majoritatea lucrărilor, și în primul rînd lucrările de început, să fie efectuate de automate pe șenile, telecomandate din nava cosmică sau poate chiar de pe Pămînt. Se presupune că pe Lună se va asambla un schelet de fier, ancorat în roca bazaltică a Lunii și acoperit ermetic cu material plastic, asigurîndu-se o completă etanșeitate. În interiorul unei asemenea construcții se va crea un microclimat cu termoreglare, menținîndu-se o temperatură constantă. Aci oamenii vor putea trăi, munci și studia.

Și astfel, Luna va fi locuită și transformată într-o mare navo-gară de unde vor porni spre alte planete călătorii demne de oamenii care, eliberîndu-se pe ei, au fost primii navigatori ai Cosmosului.

Sanda DUMITRESCU

Folosirea panourilor prefabricate scurtează în mod simțitor termenul de dare în folosință a locuințelor și aduce o mare economie de muncă și materiale.

V-ar place să locuiți într-o casă construită exclusiv din mase plastice? Proiectul este experimentat la Leningrad.

O

zi, un sfârșit de săptămână sau, mai ales, un întreg concediu la munte constituie o adevărată cură de sănătate și frumusețe. Confortul și buna dispoziție a acestor zile de odihnă sînt însă în funcție

și de echipamentul, de ținuta pe care o adoptăm.

Element de bază al îmbrăcămintei de munte este firește pantalonul, care asigură libertatea de mișcări și protecția împotriva intemperiilor. L-au adoptat majoritatea femeilor, indiferent de vîrstă și talie: ajustat și din stofe cu desen pentru cele cu silueta fără cusur, mai comod și din stofă uni pentru cele mai plinuțe. Industria noastră de confecții a pus de altfel în vânzare numeroase modele de pantaloni din stofă de lînă, din catifea, tricot, țesături cu fire supra-elastice etc.

Pentru partea de sus, ținuta e completată cu o scurtă din stofă sau blând, ori cu practicul hanorac, ori cu bluzonul impermeabil, cu glugă și căptușit sau nu cu lenaj sau imitație de blând. Dimensiunile sale confortabile — trebuie să lase loc pentru unul sau mai multe pulovere — și elanșitatea închizăturii cu fermoar fac din hanorac un scut de neînvinș împotriva frigului și umezelii.

Și nu uitați că aerul tare al înălțimilor e prielnic culorilor vii, saturate. Acum e momentul de a arbora puloverul, căciulița sau eșarfa de culoare aprinsă pe care poate v-ați sfiit să le purtați în oraș.

Pentru acele dintre cititoarele noastre care se pregătesc de vacanță la munte prezentăm câteva din noile creații ale Fabricii de confecții și tricotaje București.

Tineresc și confortabil, acest clasic hanorac din nylon impermeabil în două culori (foto 1) este reversibil. Se poartă cu un pantalon de stofă în carouri mici.

Mai original, datorită contrastului pulernic de culori, hanoracul din poplin negru cu galben (foto 2) este de asemenea reversibil. Pe partea cealaltă are, firește, o dungă lată neagră pe fond galben.

Noulatea acestui hanorac din nylon impregnat galben (foto 3) o constituie lucrătura mallasată pe o căptușeală de vatelină. Linia sa clasică îl recomandă pentru orice silueta.

În încheiere, încă o recomandare: înarmați-vă cu ochelari de soare pentru a vă feri ochii de un exces de radiații dăunătoare.

la munte

M

O

D

A

AGENDA

● „Ei sînt vii, ei cîntă!” Iată titlul unei noi piese de teatru al cărei autor este apreciatul scriitor și dramaturg cehoslovac Jan Drda. Acțiunea plină de neprecăzută a piesei se desfășoară la Praga, în zilele hotărîtoare ale eliberării Cehoslovaciei de sub jugul hitlerist. Noua premieră, pusă în scenă la Teatrul Armatei Cehoslovace din Praga, prilejuiește acto-

rilor Jirina Svorcova (în rolul Eva) și Vladimir Krška (în rolul Franta) creații remarcabile.

● Cunoscuta artistă de cinema Sophia Loren se află la Paris, unde timp de 4 luni va turna, în regia lui Anatole Litvak și avînd ca partener pe Anthony Perkins, filmul „A treia dimensiune”. Este primul film pe care Sophia Loren îl face în Franța. După aceasta, ea va turna la Hamburg, alături de Kirk Douglas și Alec Guinness, în regia lui Vittorio de Sica, un film după piesa „Sechestrații din Altona” a dramaturgului francez Jean Paul Sartre.

● Intrebat fiind care este cel mai mare eveniment artistic al Italiei pe 1961, cunoscutul scriitor Alberto Moravia a răspuns lapidar: „Filmul lui Pasolini”. E vorba de zguduitoră realizare cinematografică intitulată: „Accallone” (Cercetorul), al cărei regizor este remarcabilul publicist și cineast comunist Pier Paolo Pasolini (în fotografie). Filmul, profund demascator al realităților sociale din Italia de azi, este jucat de actori neprofesioniști. Cu toate încercările unor cercuri fasciste de a-l boicota, filmul s-a bucurat de un urias

succes atît la Roma, la premieră, cît și mai tîrziu, la Paris.

● Scriitorul estonian Iuhan Smuul, laureat al Premiului Lenin, cunoscut în țara noastră prin volumul său de cîrind tradus „Cartea ghepurilor”, făgăduiește numeroșilor săi cititori alte lucrări interesante, printre care ro-

manul „Marea Japoniei, decembrie”, dedicat savanților și marinarilor de pe vasul „Voehov”, care au întreprins o expediție oceanografică și climatologică în Marea Japoniei, la care a luat parte și autorul. De asemenea, Iuhan Smuul va înfățișa într-o carte de reportaje aspecte din țările africane pe care le-a vizitat în 1961.

● 150 000 de desene executate de copii din 80 de țări au fost expediate pe adresa Radioteleviziunii din Varșovia, care, împreună cu comitetul polonez UNESCO, a organizat recent un concurs și o expoziție de desene cu tema „Patria mea”. Expoziția a cuprins circa 3 000 desene din cele 150 000 primite, iar 387 lucrări — printre care foarte multe sovietice și japoneze — au fost premiate.

● A stîrnit un deosebit interes în lumea discofililor prima înregistrare mondială — în cadrul centenarului Tagore — a operei indiene „Shyana”. Subiectul acestei lucrări se inspiră dintr-o veche legendă, iar sistemul tonal al muzicii este cel al străvechilor cîntece populare hinduse.

DISC

● Colecția „Interpreți romîni de muzică ușoară” s-a îmbogățit cu un interesant disc micro dedicat tenorului Valentin Teodorian, solist al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. Editat de „Electrecord” în preajma Anului nou, discul a cunoscut o popularitate pe deplin meritată. Atît „Piove” („Ciao, bambina”) a lui Domenico Modugno, cît și „Telegrama” de Marina Garcia, cîntate în italiană, capătă autenticitate datorită dramatismului „afectat”, specific genului, redat cu inteligență de interpret.

● În ultimul timp prezența discurilor de muzică ușoară în magazinele de specialitate a fost impresionantă. Printre cele trimise din R.P. Bulgaria de „Balkanton” s-a remarcat un disc de 19 cm, cuprinzînd piese de muzică de dans în interpretarea cvartetului de muzicute „Brio” din Sofia. Originale și interesante

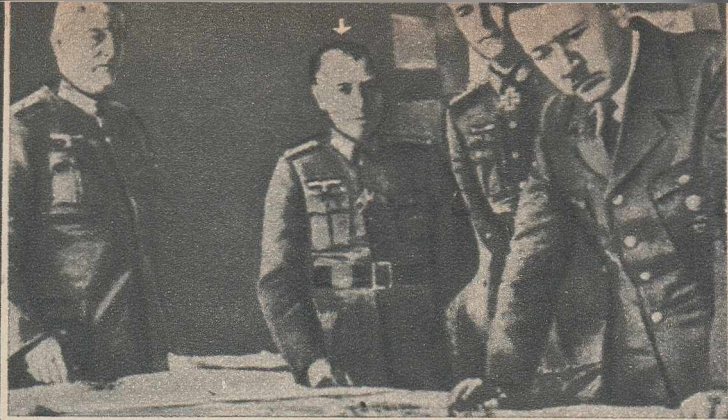
transcripțiile pentru „mundharmonika” ale melodiilor „Les grands boulevards” și „Les feuilles mortes” (cunoscute din repertoriul lui Yves Montand).

● Trio-ul de armonici de gură „Vineta” din R. D. G. (VEB Schallplatten — colecția „Amiga”) înregistrează rezultate spectaculoase datorită ingeniozității interpretării. Nu mai avem de-a face cu transcriptii, ci cu autentice bucăți muzicale compuse special pentru formațiile de armonici. Muzicutele trio-ului se completează și dialoghează cu inventivitate surprinzătoare în „Vineta-boogie” de W. Schultz și în foxtroțul „Whispering” de Schönberger, care nu sînt numai niște piese de dans ci și niște miniatuiri orchestrale pline de umor și ritm.

● Discurile „Supraphon” (R. S. Cehoslovacă) domină prin proprietățile tehnice

ireproșabile ale înregistrărilor. Foarte „sud-americană”, formația condusă de renumitul Václav Kucera. „La conga de Jaruco”, „Para vigo me voy”, „Los dos arbolitos” și „Carnavalito quebradeno” cuceresc simpatia prin melodicitatea și ritmul (susținut de grupul ritmic, foarte „patetic”, al orchestrei) și reprezintă minunate cîntece populare din Cuba, Mexic și Argentina.

● „Karel Vlach” este pentru amatorul de muzică ușoară sinonim cu cea mai bună formație de muzică de dans din Cehoslovacia. Așa se explică voga de care s-au bucurat discurile „Supraphon” înregistrate în această interpretare. Unul din aceste „45 ture” cuprinde, în afara cunoscutelor „Warsaw-boogie” al lui Vlastimil Hala și a slow-foxului „Die Bank in Jasmín” (o piesă de bună poezie cîntată în germană de Klaus Gross), foxtroțul „Swingin' the blues” al popularilor compozitori Count Basie și Eddy Durham. Înregistrarea se impune prin fidelitatea timbrurilor unei orchestre de prestigiu:

Oare un simplu „zgîrie-hirtie” lua parte la asemenea consfăturile alături de Hitler?

De la Hitler la NATO.

Patronul s-a schimbat, și uniforma s-a schimbat, numai Heusinger și planurile sale au rămas aceleași.

E

ra în anul 1943, după înfrîngerile grele suferite de hitleriști lângă Kursk și pe Nipru. „Replierile elastice”, „retragerea pe poziții dinainte stabilite”, „regruparea forțelor” apăreau tot mai des în comunicatele militare germane de pe frontul de răsărit. Ce e drept, Hitler mai umplea eterul cu răcnete isterice despre „victoria finală”, dar ge-

mele hitleriste în țările cotoprite de Wehrmacht. Panica înfrîngerii a făcut însă imposibilă executarea întocmai a acestui ordin. Așa încît, tomuri întregi de documente din arhivele militare ale Germaniei fasciste au fost capturate de Armata Sovietică.

Din aceste documente, din cercetările efectuate pe marginea lor, Comisia extraordinară de stat a U.R.S.S. pentru stabilirea și anchetarea fărâdelegilor săvîrșite de cotoptorii germano-fasciști a reconstituit trecutul si-

nii Sovietice spre a fi judecat pentru crimele săvîrșite, generalul se pregătea tocmai să plece la Paris spre a participa la sesiunea Consiliului nord-atlantic. Apărătorii săi i-au sărit de îndată în ajutor: „Heusinger nu e criminal; el este... o victimă a fascismului” — s-a grăbit să „explice” Departamentul de stat ziariștilor americani convocați de urgență. „Heusinger a fost un ofițer de carieră supus, care își cunoștea meseria, știa să-și țină

planurilor de agresiune cu nume bizare: „Barbarossa”, „Atilla”, „Leul de mare”, „Rechinul”, „Harponul”, „Bradul”, „Marița”, „Planul alb”, „Planul galben” etc. Alte hîrtii, sub formă de ordine și rapoarte legate de uciderea a zeci de mii de oameni nevinovați, au fost de asemenea descoperite. Cît privește biroul, nu era de loc „obscur”, ci se chema Direcția operativă a statului major general al forțelor armate terestre ale Germaniei

Iată rezultatul unei „operațiuni” de represiune ordonată de călăul Heusinger împotriva populației civile din regiunea Orlov. Operațiunea a fost denumită convențional „Greif” (pajura). În raportul ce i-a fost prezentat lui Heusinger se menționa laconic: „796 morți, 599 prizonieri (uciși și ei ulterior — n.n.) — în total 1395”.

neralii săi de la marele stat major al Wehrmachtului începuseră să-și dea seama că se apropia inevitabilul „Kaput”.

Îngroziți de perspectiva dezastrelor totale, agresorii hitleriști s-au îngrijit din timp să șteargă urmele criminalelor lor activități. Hîrtii purtînd antetul și sigiliul marelui stat major al Germaniei fasciste au pornit spre diferite comandamente subordonate, cu ordinul laconic dar categoric de a fi distruse toate documentele conținînd mărturii despre cri-

nistrul al unuia dintre cei mai apropiați consilieri militari ai lui Hitler: generalul locotenent Adolf Ernst Heusinger. Același Heusinger care ocupă în prezent funcția de președinte al Comitetului militar permanent al N.A.T.O., cu sediul la Washington.

„Zgîrie-hîrtie...”

Cînd la Washington a sosit nota guvernului sovietic cerînd guvernului american să-l aresteze pe Heusinger și să-l predea Uni-

gura și ducea la îndeplinire ordinele bossului său — pleda cu patos „New York Times”. Iar „Le Monde”, făcînd portretul lui Heusinger, îl înfățișa ca pe un soi de „zgîrie-hîrtie” într-un „obscur” birou de la statul major hitlerist.

Heusinger a „zgîriat” într-adevăr multe hîrtii de-a lungul carierei sale în slujba militarismului fascist german. O parte din aceste hîrtii (care n-au putut fi distruse) s-au păstrat sub forma

hitleriste, condusă de Heusinger pînă la ceasul din urmă al Reichului nazist.

Un „inventar” al crimelor de război

Printre documentele care-l demască pe Heusinger există unul ce poate fi considerat cu adevărat un „inventar” al crimelor sale de război. E schema Direcției operative, înfățișînd întreaga ei structură precum și atribuțiile pe care le avea. În capul

tive intrau și probleme ale teritoriilor ocupate de naziști. Aceste atribuții au fost lărgite în august 1942, când comandamentul suprem al forțelor terestre a dat un ordin în care se spunea că „toate problemele referitoare la lupta împotriva partizanilor și folosirea unităților de siguranță sînt în prezent de competența Direcției operative a marelui stat major”... Directivele prevedeau ca „tratamentul aplicat bandiților” (așa-i numeau hitleriștii pe partizani) să fie de o „severitate extremă”; cei „făcuși prizonieri... vor fi spînzurați sau împușcați”. Se preciza de asemenea că „această luptă nu mai are nimic comun cu cavalerismul ostășesc sau cu Convenția de la Geneva... Trupa este deci îndreptățită și obligată să folosească orice mijloace, fără

terogatoriu” 957 — „în total 1627”. Apoi adaugă: „au mai fost adunați pentru detașamente de muncă 1318 bărbați și 723 femei...”... În raionul Nevel a existat un sat cu numele Hmelineț. A fost un sat frumos și bogat. Hoardele hitleriste l-au ocupat. A fost de ajuns o singură zi pentru ca să nu mai rămînă în viață nici unul dintre locuitorii pașnici. Nici din sat n-a mai rămas nimic. Fasciștii l-au ars pînă-n temelii. Pe locul unde se întindea odinioară, se află azi un stîlp cu o tăbliță pe care scrie: „Aici a fost satul Hmelineț”... Alături, trei morminte comune, străjuite de un monument în memoria victimelor lui Heusinger.

hitleriștii s-au îndepărtat, am reușit să fug în pădure.

O parte dintre locuitorii satului au fost mișcați la Hmelineț. Acolo au fost aduși și oamenii din satele Nehuja, Karlovo, Belian. În total vreo 300. Au fost închiși într-o magazie. Apoi au început răfuiala. Hitleriștii au stropit magazia cu benzină, au adus un tanc, și o salvă de tun a transformat magazia într-o torță. 70 de oameni au pierit acolo în chinuri groaznice. A doua zi a fost incendiat tot satul. Printre cei ce au reușit să scape s-a aflat și o femeie cu un copil de două luni în brațe. Numele ei e Melania Konstantinovna Vorobiova. Hitleriștii n-au observat-o. La adăpostul întunericului, ea s-a tîrît cu copilul în brațe pînă în pădurea apropiată...

Îl vedeți pe acest domn în civil, cu pălărie moale, trăgînd nepăsător din trabuc? S-ar părea că e un chefliu bine dispus, gata să glumească. Priviți-l însă mai atent. Ați observat ochii săi de vulpe? Nu numai șireată, dar și crudă. Cu aceiași ochi privea și la grămezile de cadavre ale oamenilor sovietici nevinovați, uciși din ordinul său. Numai că atunci purta chipiu și uniformă cu zvastică. Uniformă poartă și azi, dar cu însemnele N.A.T.O. Însă numai cînd e strict necesar. Altfel preferă să apară civil. Poate din prudență...

schemei, sub ștampila „Problemă secretă de comandament”, se afla — în dreptul indicației „șeful direcției” — numele lui Heusinger.

Încearcă, Herr General, să negi că ai condus această direcție și să infirmi că ea a jucat un rol hotărîtor în elaborarea și aplicarea planurilor hitleriste de agresiune, dintre care multe poartă propria-ți semnătură! Încearcă să conțesteți că normele unanim recunoscute ale dreptului internațional consideră crime împotriva păcii plănuierea, pregătirea, declanșarea și purtarea unui război de agresiune sau a unui război în care se încalcă tratate, convenții și garanții internaționale!

Există în amintita schemă patru rubrici de un interes incontestabil. Ele definesc regiunile Europei de care răspundea direcția în ce privește „problemele ducerii războiului” și cuprind înșiruirea țărilor din fiecare regiune. Le reproducem întocmai: 1) „Rusia (în general și nord), Țările nordice (Danemarca, Norvegia, Suedia, Finlanda), Guvernământul general”; 2) „Rusia (sud), Balcani, Slovacia, Protectorat”; 3) „Anglia, Franța, Belgia, Olanda, Elveția”; 4) „Marea Mediterană”.

Notați, vă rog, două amănunte: două din aceste țări — Elveția, și Suedia — aveau un statut internațional de neutralitate. Opt din ele (punînd la socoteală și Grecia din Balcani și Italia din bazinul mediteranean) sînt astăzi membre ale N.A.T.O. Forțele lor armate sînt subordonate Comitetului militar atlantic, prezidat de același Heusinger.

„Fără restricții”

Schema menționată mai arată că în atribuțiile Direcției opera-

restricții, și împotriva femeilor și a copiilor”...

Heusinger a depus un zel deosebit ca aceste directive să fie îndeplinite. Practic, lucrurile se desfășurau cam așa: la Direcția operativă seseau rapoartele unităților în subordine, cuprinzînd proiecte pentru expediții de represalii. Heusinger le examina personal și le aproba. Tot la el veneau apoi și rapoartele despre rezultatul operațiunilor de represii.

Hmelineț

Printre rapoartele de acest fel parvenite lui Heusinger se află și unul datat 31 ianuarie 1943 și care cuprinde lanțul „operațiunii Waldwinter”. Scopul ei a fost „pacificarea” teritoriului cuprins în „triunghiul feroviar Vitebsk-Nevel-Poloțk”. Raportul dă amănunte despre desfășurarea „operațiunii” și anunță că hitleriștii au ucis în cursul luptei 670 de oameni, au împușcat „după in-

Cetățeni sovietici din Bielorusia trimiși la moarte din ordinul lui Heusinger, represalii pentru uciderea unor soldați fasciști de către partizani. Ordinul e neechivoc: „Cei făcuți prizonieri vor fi spînzurați sau împușcați...”

prin locurile unde s-a desfășurat „operațiunea Waldwinter”? Iată ce relatează martorii oculari — acei cițiva care au supraviețuit, ca prin minune, sîngerosului masacru:

— Satul nostru Rogacevo — povestește Tamara Alexeevna Belinskaia — se afla la o distanță de 15-20 de minute de mers pe jos de Hmelineț. Într-o noapte călăii au năvălit în sat și ne-au mînat pe toți, ca pe niște vite, într-o casă unde ne-au închis.

A treia zi călăii au smuls dintre noi, la întimplare, 19 persoane. Puțin după aceea am auzit împușcături. Apoi altele și altele. Printre cei luați s-au aflat și mama mea cu o nepoțică de trei ani. Îngrozită de cele întimplante, m-am ascuns în cerdac. În dimineața următoare, cînd

Melania Konstantinovna fiica ei trăiesc. Ele au fost martore ale fărâdelegilor ce le-a comis Heusinger și spun în fața lumii întregi că actualul președinte al Comitetului militar permanent al N.A.T.O. este un călă sîngeros și nu un „simplu zgîriț hîrtie”!...

„Leul de mare...”

Este incontestabil că elaborarea și aplicarea planului „Barbarossa” — planul agresiunii împotriva Uniunii Sovietice — a fost îndeletnicirea de bază a lui Heusinger. Dar nu se poate conștientiza nici „pasiunea” lui pentru „Leul de mare”, alt plan de cîmpire, dar cu direcția: Anglia.

O primă mărturie despre această a fost descoperită în jurnalul șefului statului major a

forțelor armate terestre hitleriste — generalul colonel Halder. E o însemnare datînd din 26 iulie 1940, laconică dar explicită: „Heusinger: problemele referitoare la debarcarea în Anglia. Amănunte tehnice; propuneri”.

Se vede că Heusinger s-a apucat imediat de treabă, fiindcă la 30 august voluminosul document cu nr. 480/40, intitulat „Directive pentru pregătirea operațiunii «Leul de mare»” era nu numai redactat dar și aprobat de comandamentul suprem al forțelor terestre. „Comandamentul suprem — se spune în document — a ordonat unităților Wehrmachtului să se pregătească pentru debarcarea forțată în Anglia. Scopul acestui atac este scoaterea metropolei engleze din război ca bază pentru continuarea operațiunilor militare împotriva Germaniei și la nevoie ocuparea ei integrală”. Heusinger era grăbit. După o lună avea material suficient pentru a raporta despre pregătirile făcute. Și nu numai despre planul propriu-zis de debarcare. Între timp fusese elaborat și semnat de către șeful statului major și ordinul „Despre organizarea și activitatea administrației militare în Anglia”, precum și memorandumul care ordona trupelor hitleriste să împuște pe loc, fără nici o judecată, partizanii și populația civilă pașnică engleză. S-a redactat chiar și un afiș în limbile germană și engleză, anunțînd populația că „orice faptă necugetată, orice formă de sabotaj, orice împotrivire activă sau pasivă față de forțele armate germane va fi pedepsită fără cruțare”... Se proiectase și crearea, pe teritoriul Angliei, a trei lagăre de concentrare după tipul celor de la Oswiecim și Maidanek...

„Leul de mare” n-a fost singurul plan elaborat de Heusinger pentru cucerirea Angliei. În mai 1941, el a prezentat comandamentului forțelor terestre planurile „Rechinul” și „Harponul”, elaborate tot sub conducerea sa și care prevedeau debarcarea simultană pe insulele britanice dinspre Norvegia și Franța.

Dar debarcarea n-a mai avut loc. Înfringerile suferite de hitleriști pe „frontul de răsărit” au salvat Anglia de... lei, de rechini și de harpon.

Heusinger n-a renunțat se pare la visul său de a auzi tancurile germane huruind pe șoselele Angliei. Și visul i s-a împlinit; dar nu prin „Leul de mare” ci prin... calul troian atlantic. De altfel, atunci cînd anul trecut a sosit în Anglia pentru tratative cu autoritățile militare engleze, în loc de vechea uniformă cu zvastică el purta una nouă, cu însemnele N.A.T.O.-ului. Cîrînd după aceea a debarcat și batalionul 84 de tancuri al Bundeswehrului pe pămînt britanic, pentru a face instrucție la baza militară engleză de la Castle Martin din Pembrokeshire. Deocamdată, numai atât. Să nu uităm însă că inițial nici „Leul de mare” nu prevedea decît stabilirea unui cap de pod pe teritoriul englez...

„Pentru merit”

Ascultîndu-și sentința de condamnare la moarte, Eichmann nu putea să nu fi regretat imprudența comisă atunci cînd a fugit din lagărul american de prizonieri spre a se ascunde în pampasurile argentine. Altfel se

putea afla și el azi undeva într-un post de conducere al N.A.T.O. sau, cel puțin, într-un post ministerial la Bonn, ca Oberländer sau ca Globke. Heusinger a fost prudent: a stat „cuminte” trei ani ca prizonier la americani. Ba le-a mai scris și o istorie a războiului purtat de Germania hitleristă.

A fost destul ca „temnicerii” săi să-și dea seama cu cine au de-a face, adică să recunoască în el pe omul cu „experiență în răsărit” de care au ei înșiși nevoie, pentru ca Heusinger să cunoască o nouă ascensiune.

Semnificativ este în primul rînd faptul că această ascensiune a început o dată cu crearea statului separat de la Bonn. Se putea oare ca tocmai în sectorul militar Adenauer să nu folosească un hitlerist notoriu și cu experiență?

De numele lui Heusinger se leagă chiar primii pași făcuți de Germania occidentală pe calea remilitarizării. Devenit consilier militar al cancelarului, el a participat încă în 1951 la tratativele duse de guvernul R.F.G. cu puterile occidentale pentru înființarea Bundeswehrului. Cu alte cuvinte, puterile occidentale au fost de acord, chiar din primul moment, ca noua armată a militaristilor vest-germani să încapă pe mîna unor foști generali ai lui Hitler. Heusinger n-apucase încă să fie numit șef al secției militare din Ministerul de Război vest-german (care nici el nu exista oficial, ci era camuflat sub firma: „departament al lui Blank”) cînd, împreună cu colegul lui întru crime, Speidel, a elaborat un plan pentru crearea a 12 divizii vest-germane care să fie puse sub egida N.A.T.O.-ului. Acest lucru se întimpla deci cu patru ani înainte de intrarea Republicii Federale Germane în Pactul Atlantic. De-abia în 1955, o dată cu înființarea oficială a Ministerului de Război, Heusinger devine președinte al Consiliului militar operativ al acestui minister, acordîndu-i-se simultan și gradul de general locotenent, același pe care-l obținuse și de la Hitler pe vremea cînd se îndeletnicise cu masacrarea cetățenilor sovietici. Cîrînd deveni inspector general — adică, în fapt, comandant suprem al Bundeswehrului. Ceea ce urmărea, a mărturisit fără reticență: „Vom traduce în viață și în viitor principiile vechi după care ne-am călăuzit în trecut”.

Și cum acest deziderat al său coincide cu poziția celor ce conduc N.A.T.O., Heusinger a mai făcut un pas în cariera sa: a fost numit președinte al Comitetului militar permanent al Pactului Atlantic și instalat cu toată pompa la Washington, unde a fost de altfel și decorat cu unul din cele mai înalte ordine din S.U.A. — „Pentru merit”.

De ce n-a căzut alegerea pentru această înaltă funcție asupra unui alt militar, să zicem unul englez sau francez, ci tocmai asupra unui criminal de război hitlerist? Pentru că scopurile urmărite de N.A.T.O. nu diferă de țelurile lui Hitler.

Vremurile de azi sînt însă altele. E adevărat că Heusinger mai poate elabora planuri de război, dar dacă ar încerca să le traducă în viață... Există în lume forțe uriașe care să-i dea riposta nimicitoare. Cît privește crimele din trecut, Heusinger va trebui să dea socoteală pentru ele. De pedeapsa ce i se cuvine nu va scăpa.

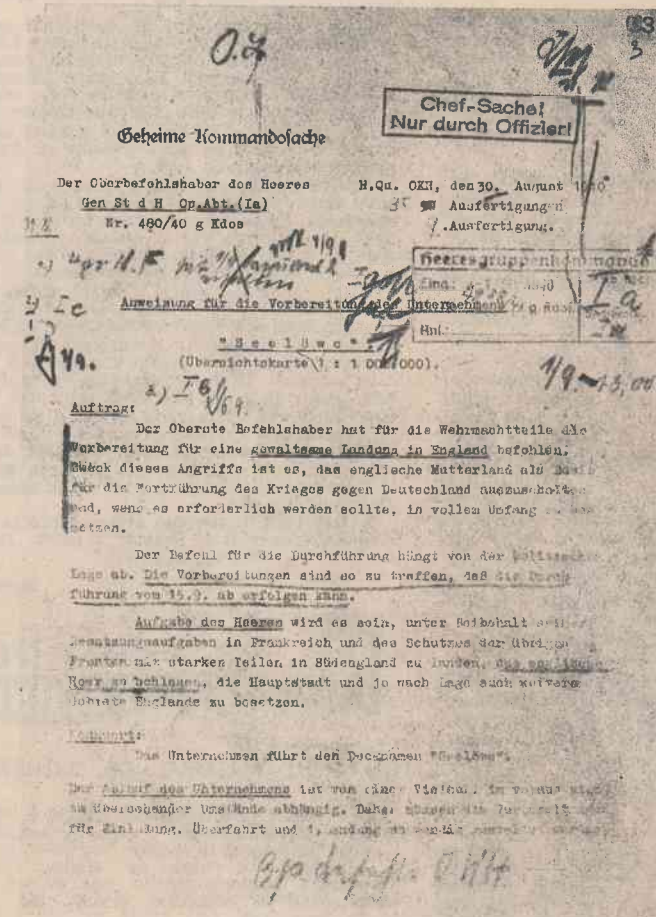
A. STANCIU

(14)

Geheime Kommandosache
Abteilungschef: Oberst i.G. Heusinger
Vorsteher: Frl. Janke

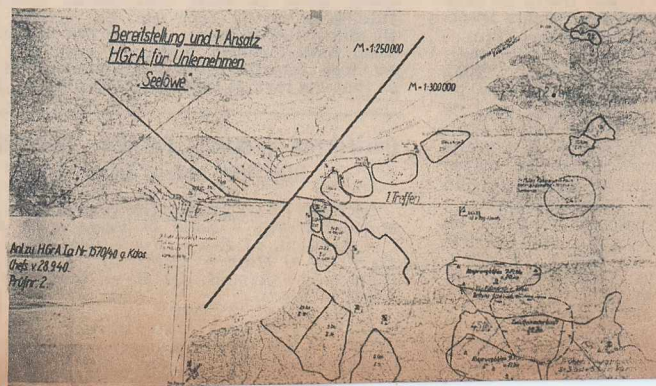
I		II		III	
Gr. Itr.: Maj. i.G. Gehlen		Gr. Itr.: Maj. i.G. Pistorius		Gr. Itr.: Maj. i.G. Stieff	
IS	IS	IIa	IIb	IIIa	IIIb
Hptm. i.G. Brandt Hptm. Ziervogel Obst. Barzwitz	Hptm. Philipp Lt. Frhr.v. Piroks	Hptm. i.G. Borzitsky Hptm. Krüger Lt. Kripplike	Hptm. v. Trotha Lt. Frhr. v. Kopp-Herr	Hptm. Hessel	Hptm. Roestel Hptm. v. Unger
Fragen der Kriegführung im Nord-Ostsee-Raum Rußland (gener. und Nord) Nordische Länder (Dänemark, Norwegen, Schweden, Finnland) Gen. Dow.		Fragen der Kriegführung im Süd-Ostsee-Raum Rußland (Süd) Balkan, Slowakei, Protektorat.		Fragen der Kriegführung im Westraum England, Frankreich, Belgien, Holland, Schweiz.	
H.Gr. B		H.Gr. A H.Gr. D		H.Gr. C	
Schriftf.: Ow. Bogda Ofr. Herzforth		Schriftf.: Ow. Rank Ofr. Marake		Schriftf.: Ow. Seidel Ofr. Meteling	
		Schriftf.: Ow. Siebert Ofr. Groß		Schriftf.: Ow. Hünisch Ofr. Langer Ofr. Becker	

Ziarul „Le Monde” pretinde că Heusinger n-a fost decît un soi de „zgîrie-hîrtie” într-un „obscur” birou al statului major german. Iată un document care arată că Heusinger a fost șeful Direcției operative a statului major general al forțelor armate terestre ale Germaniei hitleriste.

Un alt document demascator: prima pagină a «Directivelor pentru pregătirea operațiunii „Leul de mare», elaborate sub conducerea lui Heusinger. Documentul cuprinde instrucțiuni amănunțite pentru „debarcarea forțată” în Anglia. Dacă pe acea vreme Heusinger ar fi deținut postul de azi, de președinte al Comitetului permanent al N.A.T.O., nu mai era nevoie de atîta bătaie de cap...

Una din hărțile anexe la planul „Leul de mare” — planul de cucerire a Angliei. Inscripția din stînga sus: «Dispozitivul și prima acțiune Grupul de Armate A pentru operațiunea „Leul de mare»».

MOZAIK

INSTALAȚIE AUTOMATĂ PENTRU SPĂLATUL BĂII

Să faci baie este o ocupație cit se poate de plăcută, dar să speli apoi cada este neîndoielnic mai puțin agreabil. Pe acest considerent, în S.U.A. a fost construit un „automat pentru spălarea băii“.

Acest automat, așezat deasupra băii într-o nișă specială, cîntărește „numai“ 35 kg (sau chiar mai puțin, dacă în locul pieselor de oțel se folosesc piese de aluminiu).

Pentru a putea fi folosit, aparatul trebuie dat jos din nișă și pus în baie cu ajutorul unor pîrghii speciale; apoi, după ce se face legătura cu robinetul de apă, se pune în funcțiune motorul. Din aparat iese atunci o perie automată, în timp ce dintr-un rezervor se revărsa o soluție specială. Într-un sfert de oră cada este curată, după care gospodina nu mai are decît să desfacă aparatul, să-l curețe, să-l monteze din nou și să-l pună la locul lui. Avînd în vedere, în plus, că toată instalația nu costă decît cam cît două frigider sau zece aspiratoare de praf, poate fi într-adevăr considerată... pe cît de puțin practică, pe atît de puțin avantajoasă!

O NOUĂ PERFORMANȚĂ „SPORTIVĂ“...

În Statele Unite a avut loc recent un concurs internațional de sărituri. Singurul amănunt senzațional: concurenții au fost... niște broaște. Învîgătoare a ieșit o „americană“, care la proba de triplu salt a obținut performanța de 4 metri și 61 centimetri, cu numai un metru și jumătate sub recordul mondial oficial.

„Recordmana“ nici nu bănuiește că, prin performanța pe care a realizat-o, i-a adus proprietarului ei suma de 300 dolari.

E BINE SĂ ȘTIM

CUVINTE ȘI NUMERE

Astăzi va fi vorba despre cuvinte a căror poveste se leagă de numere, de cifre. E evident pentru oricine că *cincinal* se leagă de *cinci*, *zecime* de *zece*, *patruped* de *patru* etc. De aceea vom lua în discuție cuvinte la care legătura cu cifrele e mai puțin sau nu e de loc evidentă.

La anatomie învățăm despre o parte a intestinului subțire numită *duoden*, iar medicii vorbesc despre ulcer *duodenal*. La originea acestor cuvinte stă un termen științific latinesc care înseamnă „intestin lung de 12 degete“. Expresia fiind cam lungă, ea a fost redusă la „de 12 degete“, pe latinește *duodenum digitorum*, și în sfîrșit la *duodenum*, adică „doisprezece“.

Încă un cuvînt legat de medicină: *carantină*, „menținerea în izolare a persoanelor bănuite că ar putea răspîndi o boală epidemică“ (din Dicționarul de neologisme). La bază e numeralul 40, în franceză *quarante* (citit *carant*), deci *carantină* înseamnă de fapt „timp de izolare de 40 de zile“. Legătura cu 40 nu mai e simțită astăzi, deoarece *carantina* nu mai trebuie să dureze neapărat patruzeci de zile.

Pentru oricine *chenzina* e într-adevăr legată de cifre, dar... de tot felul de cifre, după mărimea salariului. Și *chenzina* ascunde un număr, de astă dată 15, în franceză *quinze* (citește *chenz*), ceea ce e foarte firesc, întrucît sensul cuvîntului e „salariu cuvenit cuiva pentru 15 zile de muncă“.

Nimic nu e mai puțin evident decît legătura dintre *cazarmă* și un numeral; istoria limbilor ne dovedește că o legătură totuși există. Cuvîntul nostru e împrumutat din limba rusă (*kazarma*), care la rîndul ei l-a împrumutat din franceză (*casernes*, citit *cazern*). În limba franceză, sensul vechi a fost „grup de patru“ și apoi „încăpere în zidul unei fortărețe, apărută de un grup de patru soldați“. Sensul a evoluat, și cuvîntul *casernes* a fost folosit pentru orice încăpere ocupată de soldați (indiferent de numărul lor) și abia în secolul al XVI-lea pentru „cazarmă“ — în sensul actual al cuvîntului.

Există încă numeroase alte cuvinte la originea cărora descoperim un număr, o cifră. Despre ele va fi vorba, însă, cu alt prilej.

Sorlin STATI

UN NOU MATERIAL DE CONSTRUCȚIE

În U.R.S.S. a fost elaborat recent un nou material de construcție — sticlocimentul, obținut prin cimentarea în straturi, cu pastă de ciment, a plaselor din fibre de sticlă. Capacitatea portantă a sticlocimentului este de 2-4 ori mai mare decît a betonului armat, iar rezistența la încovoiere este egală cu cea a oțelului. Datorită numărului mare de fibre de sticlă cu diametre microscopice, sticlocimentul are proprietățile unui material elastic și omogen căruia i se poate schimba forma fără să se fisureze.

Din sticlociment se pot confecționa grinzii, panouri de planșee spațiale cu pereți subțiri, învelișuri cu curbura dublă etc. Îmbinările se fac prin încleiere și cimentare.

MACARALE-TURN DE 30 TONE

La uzina metalurgică „V.I. Lenin“ din Krivoi-rog se construiește complexul de clădiri al unei oțelării Martin la care se întrebunțează elemente prefabricate, de beton armat, foarte grele: stîlpi de 18-55 tone, grinzii pentru poduri rulante de 20-100 tone etc. La această construcție sînt utilizate macarale-turn din cele mai puternice. Astfel, pentru montarea corpului principal au fost folosite două macarale-turn de cîte 30 de tone, cu raza de acțiune a brațului de 36 metri.

Dezlogarea jocului „UNIREA PRINCIPATELOR ROMÎNE“ apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Moș Ion Roată. 2) Amîndoi — Mal. 3) Megieș — Sobă. 4) Aman — Ta — Rac. 5) I — Aricescu. 6) Rea — Um — Gea. 7) O — Nis — Ao — Rs. 8) Mata — Alipit. 9) Iconom — Si — O. 10) Nanu — Armași. 11) U — Iarna — Cuc. 12) Lauri — Roabă.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

1	T	O	P	I	R	C	E	A	N	U	12	13			
2	D	O	B	E	S	C	U				R	A	T	E	
3	C	A	P	S	Ă			A	R	I	S	T	E	U	
4			A	E	Z	I				O	R	I	O	N	
5	R	S			N	E	A	G	R	A		N	A	T	
6	I	A	K		M	R		A	D	I	A				
7			D	O	G		B	I		I	E	A	P		
8			C	O	L	O	R	A		R	A	P	A	N	
9			V	I	N	T		Z	O		U	N	I	C	
10			R	E	N	I		P	A	S	A	R	I	M	E
11			F	A		T	R	I	L	U	R	I		A	H
12			N	U		I	E	U		M	A	L	O		
13			U			M	U	R	A	V	E	L	I	E	V

VÎNĂTOARE

ORIZONTAL: 1) Autorul versurilor: „Trag cu ploaie în grămadă, / Fără să ținesc de loc... / Cine s-aștepta să-mi cadă / Patru iepuri dintr-un foc?“ („La vînătoare“) — Articol. 2) A scris un celebru „Fals tratat de vînătoare“ — Un vînat căutat (pl.). 3) E pusă la caruș și la... certăreți — Tatăl vînătorului mitologiei Acteon, care a fost transformat de Diana în cerb și apoi sfîșiat de cîinii săi. 4) Cîntăreți antici — Vînător gigant iubit de zeița vînătoare (mit.). 5) Urs fără cap! — Capra culmilor carpatine — Fecior (ban.). 6) Animal din Tibet — Mere! — A surta lin. 7) Cîine de talie mare — O dată la carabină și de două ori la biblică! — Cămașă — Ape! 8) A vopsi — Boală la cîini și la alte animale. 9) Elan — Prefix zoologic — Fără asemănare. 10) Cerbii nordului — Păsări multe. 11) La rață și în țintă! — Coloratură păsărească (pl.) — Interjecție. 12) Fără pereche — Eu (inv.) — Apel telefonic. 13) În sus! — Scriitor clasic rus, autorul cărții „Povestirile unui vînător“.

VERTICAL: 1) Pentru păstrat armele de vînătoare (pl.) — Muniția vînătorului. 2) Poezie lirică — Maestrul al prozei romnești, autorul cărții „Istoriile despre vînători și pescari“. 3) Autorul piesei „Ciuta“ (Victor Ion...). 4) și al basmului „Singer vînătorul“. 5) Scriitor norvegian, autorul dramei „Rața sălbatică“ — Vînat alungat spre locul de pîndă al vînătorilor. 6) Ocrotire (fig.) — Final de aport! — Apă curgătoare. 6) Simbolul cesiului — Praf

de pușcă — „Ghioaga și săgeata lui Fac pustul codrului / Cerbul moare urșii... / Și vulturii cad din cer“ (V. Alecsandri — „Dragoș Vodă“). 7) Romancier portughez (1845-1900) — Lanț împietit din sîrmă. 8) O altă zeiță care s-a îndrăgostit de vînătorul Orion (mit.) — De culoarea singelui. 9) A trimite radiații — Puști și carabine. 10) Moș Martin și familia lui — Măgarii din... Liliput. 11) Fără ton (fem.) — „Prin...“ volum de Demostene Boțez, care cuprinde și ciclul „La vînătoare cu maestrul Sadoveanu“ — Condimentul pitiei (reg.). 12) Bufnița era pasărea ei favorită (mit.) — Urși, lupi, risi, vulpi, iepuri etc. 13) Vînatul cel mai de temut... — ... și vînat de... berărie — Scriitor clasic rus, autorul povestirii „Vînătorul“.

DE VORBĂ CU MEDICUL

Hepatita epidemică

Hepatita epidemică (cunoscută și sub numele de boala Botkin, după numele savantului rus care a descoperit caracterul infecțios al bolii și i-a descris simptomatologia) este cauzată de viruși încă necunoscuți, cu acțiune specială asupra ficatului.

Evoluția maladiei cuprinde următoarele perioade:

a) Perioada de incubație, de la pătrunderea virusului în organism și pînă la apariția primelor semne de boală; durează între 14 și 180 de zile.
b) Perioada preicterică se caracterizează prin lipsa poftei de mîncare, grețuri, vărsături, gust amar în gură, senzații de greutate în regiunea ficatului, balonări și constipație, stări de ușoară febră, oboseală, insomnie, nervozitate, dureri musculare și articulare. Cîteodată pe corp apar erupții, iar urina are o culoare închisă.

c) Perioada de stare începe cu apariția icterului, care durează în medie 3-4 săptămîni, în care timp bolnavul este somnolent sau agitat, prezintă stări de confuzie, care indică agravarea bolii.

d) Perioada de declin survine după 2-3 săptămîni de la perioada icterică. Repare pofta de mîncare, dispar tulburările digestive, pielea, urina și scaunele revin la culorile lor normale.

O atenție deosebită trebuie dată perioadei de convalescență, care durează 5-6 luni și în care fîșutul hepatic se reface. În această perioadă bolnavul va rămîne sub o continuă supraveghere medicală și va urma în mod riguros indicațiile medicului. Nerespectarea indicațiilor medicale poate duce la recăderi cu urmări grave: hepatită cronică și ciroză.

Trebuie să menționăm existența unor forme de hepatită anicterică (fără icter) a căror neglijare duce de asemenea la hepatită cronică și la ciroza ficatului.

Complicațiile hepatitei epidemice constau în infectarea căilor biliare, urmate de colecistite și angiocolite acute. Urmările cele mai grave ale hepatitei epidemice sînt trecerea acesteia în hepatită cronică cu evoluție spre ciroză și diverse tulburări în funcțiunea căilor biliare, cu dureri în ficat, constipații rebelle, diverse tulburări în digestia grăsimilor, cu balonări și senzație de greutate în abdomen.

Prognosticul hepatitei epidemice este greu de apreciat. De aceea, atît din partea medicului cît și din partea bolnavului se cere o deosebită atenție în tratarea acestei maladii. Sugarii, bătrînii bolnavi de ulcer, diabet, precum și cei cu leziuni anterioare ale ficatului sînt expuși unor forme mai grave de hepatită.

Tratamentul hepatitei epidemice trebuie să fie individualizat după bolnav, după forma de hepatită pe care o prezintă bolnavul și după stadiul maladiei. Spitalizarea neîntîrziată a bolnavului este obligatorie atît pentru controlul sever al evoluției bolii și aplicarea tratamentului necesar, cît și pentru a se evita răspîndirea bolii. În spital, unde medicii pot aprecia perfect stadiul bolii, se acordă regimul dietetic corespunzător, ca și medicamentele necesare.

În timpul convalescenței bolnavii vor fi dispensarizați și urmăriți printr-un control medical periodic timp de doi ani de la îmbolnăvire.

Tratamentul cu ape minerale la Olănești sau Slănic-Moldova este indicat, dar numai după o perioadă de cel puțin 6 luni de la vindecare.

Dr. Silviu GHEREA

Cititorii ne scriu, noi răspundem

cititorii către cititori

Budușan Augustin, electrician și Simiopol Traian, strungar, Hunedoara, O.M., bloc 45, ap. 1, doresc să corespundă pe teme de muncă, învățură și să facă schimb de ilustrate. **Todoruț Ana-Maria și Râmciu Rodica**, studente, București, Intr. Amzei 1-3, doresc să corespundă pe teme legate de viața tineretului din patria noastră. **Marcu Mihai**, actor, Timișoara V, str. Războieni nr. 7, dorește să corespundă pe teme de filatelie și să facă schimb de ilustrate. **Ionescu Mircea**, elev, București, str. Dornei 26, raionul Grivița roșie, dorește să corespundă pe teme de sport, filatelie și să facă schimb de fotografii.

mai după ce acestea au trecut prin toată gama de controale chimice și biologice. La ora actuală nu există medicamente speciale împotriva fumatului și de aceea nici industria noastră de medicamente nu a fabricat încă așa ceva. **Indicații în legătură cu problema fumatului găsiți în articolul intitulat „Fumatul și sănătatea”, apărut în revista noastră nr. 44 din 7 noiembrie 1961.**

MARIA CULEA, elevă, Fetești: Ne bucură faptul că vă interesează rubrica de actualități cinematografice ce apare în revista noastră. Vom prezenta și alte portrete de actori de cinema, iar printre aceștia vor fi și artiștii sovietici despre care ne-ați scris.

ARGHIROPOL, București: Pentru a vă putea răspunde prin poșta, trimiteți-ne numele și adresa dv. exactă.

MIHAI IVANOVSKI și IOAN ZAHARIUC, Măhăleni, raionul Dorohoi: Sîntem de acord să ne trimiteți fotografiile cu aspecte din regiunea dv. Important este ca aceste fotografii să fie interesante și bine executate. În ceea ce privește copertele revistei noastre, vă reamintim că ele au înfățișat și portrete de oameni de la sală. De asemenea, am prezentat peisaje de iarnă (coperta numărului 51 din 23 decembrie 1961).

O. NAȘCU, Cluj: Desigur, publicăm caricaturi primite de la cititori. Cu o condiție: în realizarea lor să fie bine folosite armele satirei și umorului. Din păcate, caricatura trimisă, deși e realizată în ceea ce privește desenul, are o poartă veche și țeștind. Așteptăm de la dv. lucruri de mai bună calitate.

ION DUMITRĂȘCU, frezor, actorului Grigore Vasiliu-Bîrlig, artist al poporului, îi puteți scrie pe adresa Teatrului Național „I.L. Caragiale” din București, str. 13 Decembrie nr. 3. În ceea ce privește dorința dv. de a corespunde cu tinerii din U.R.S.S., vă informăm că puteți folosi și adresele pe care revista „Veac nou” le publică aproape în fiecare număr.

I. TIRIAN, Arad: Prepetița este o pasăre migratoare. Pleacă toamna și se îndreaptă spre ținta Africii, unde rămâne pînă în primăvară. Exemplarele rădăcite de stol, pe care iarna le surprinde prin părțile noastre, nu rezistă frigului — pier.

gama sau beta?

Mă refer la un text apărut în „Flacăra” nr. 47 din 28 octombrie 1961 (pagina Mozart). Cred că în răspunsul la întrebarea: „Care dintre radiațiile emise de către substanțele radioactive sînt cele mai pătrunzătoare?” s-a strecurat o eroare. Razele gama și nu beta au o putere de pătrundere mai mare.

Eugen ROMANIUC student — Timișoara

Precizarea dv. este îndreptătită. Întrebarea pusă în revistă a fost confuză. De fapt ea avea în vedere numai radiația corpusculară emisă de substanțele radioactive și, în acest caz, răspunsul indicat de noi era corect. Neprecizându-se însă acest lucru, se putea înțelege că întrebarea se referea la toate tipurile de radiație (deci inclusiv cea electromagnetică), în care caz răspunsul dv. este cel corect.

pe scurt

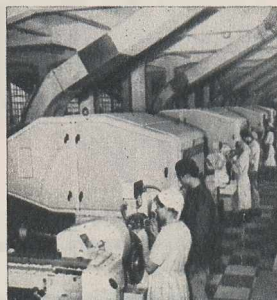
DOROFTEI PINZARU, Dornești, regiunea Suceava: Reclama citită de dv. într-o revistă din 1934 era pur și simplu o înșelătorie. Azi la noi asemenea reclame n-ar mai putea apărea. Industria noastră farmaceutică pune la dispoziția oamenilor medicamentele nu-

dorim să vă cunoaștem patria

Elevii școlii noastre manifestă un viu interes pentru Republica Populară Română. Ei doresc să știe cit mai multe despre harnicul și lentatul ei popor. Răspunzînd acestei dorințe, am hotărît să organizăm în sala „Lenin” a școlii noastre un stand consacrat Republicii Populare Române. Aici vor fi prezentate materiale documentare și fotografii legate de istoria țării dv.

Cu salutări comuniste
A. LIUBIVII
directorul școlii medii nr. 1
Lebedin, reg. Sumî
— R.S.S. Ucraineană

de la fotocorespondenți

La fabrica de țigărele din Rîmnicul-Sărat au fost de curînd instalate o serie de mașini noi, de mare productivitate. Fotografia redă un aspect din hala în care au fost montate mașinile. (I. VERMONT)

La Buzeni au fost construite blocuri de locuințe destinate muncitorilor de la întreprinderile industriale din localitate. 28 de familii s-au mutat de curînd în noile apartamente. (V. IOSIF)

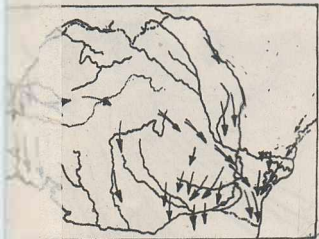
Sute de pionieri și școlari au luat parte la carnavalul pionierilor organizat în sala uzinelor „1 Mai” din Ploiești. (D. PANĂ)

cu păsările busolă?

Doresc să cunosc felul în care se orientează păsările în timpul migrațiilor. De aceea rog să publicați un articol în care să tratați acest subiect.

H. CLUC filatoare, București

Răspunde tov. **AUREL PAPADOPOOL**, ornitolog de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa”:

Șeștele indică drumurile de migrație ale păsărilor peste teritoriul nostru, toamna (după L. Rudescu).

Dacă astăzi sînt cunoscute în general drumurile urmate de păsări toamna și primăvara, dacă se cunosc vitezele de zbor, rețunile sudice unde ierneză păsările, formațiunile de zbor sau durata relativă a deplasărilor, în schimb în problema orientării mai sînt multe de aflat. Totuși, o serie de cercetări, precum și observațiunile făcute cu prilejul experiențelor de înelare anuală a unui mare număr de păsări, au dus la unele concluzii.

Fenomenul migrației fiind foarte vechi, păsările au căpătat în acest sens un instinct puternic, ce se transmite de la generație la generație, fiind deci ereditar. Formarea și fixarea acestui instinct de orientare a produs prin selecție naturală, într-un timp foarte lung. Pe lângă actele instinctive ereditare (moștenite), migrațiile se sprijină și pe „experiența câștigată”, prin care păsările se pot orienta în orice moment în diferite direcții. Păsările bătrîne cunosc în general locurile pe unde au mai trecut, deși uneori drumurile parcurse anual ajung la 20.000 de km. Orientarea lor se face ziua după poziția soarelui, iar noaptea, după cea a lunii sau a stelelor.

Migrațiile se declanșează la apariția unor anumite condiții ale mediului extern (scuturarea zilei luminoase, scăderea temperaturii etc.). Văzută, simțită, simțită percepții curvenților de aer, al umidității, toate ajută și informază pasărea, determinîndu-se viteza, să ocolească obstacolele. În schimb percepe poziția în spațiul glob, ele posedă un sistem specializat, care înregistrează curentii magnetici ai pămîntului. După toate cercetările științifice făcute în prezent acest simț, pare să fie localizat în creierul intern, contribuie la orientarea păsării. Observăm la multe păsări,

înainte de plecare, zboruri de rotire care au tocmai rolul de a le indica drumul pe care trebuie să-l urmeze, direcția în care trebuie să zboare. Înăsa în această privință mai sînt necesare multe experiențe. Știința nu și-a spus încă ultimul cuvînt.

relon și rolan

Aș dori să aflu care este deosebirea dintre relon și rolan. De asemenea, ce fibre și fire se realizează din aceste produse.

Marcela STANCIU elevă, Galați

Răspunde dr. **GAVRILĂ MUREȘAN**, directorul Institutului de cercetări chimice, ICECHIM:

Deși denumirile comerciale ale relonului și rolanului se aseamănă, între aceste două tipuri de fibre sintetice există deosebiri importante în ce privește baza de materii prime, tehnologia de fabricație, structura chimică, proprietățile și domeniile de utilizare.

Fibra sintetică relon face parte din clasa poliamidelor, cunoscute pe piață sub denumirea de capron, perlon, nylon etc.

Relonul se fabrică din fenol care, la rîndul lui, se obține din subprodusele rezultate la cocsificarea cărbunelui. Desigur, calea de la fenol la relon este lungă... Mai întîi, din fenol se obține o substanță organică sub formă de cristale albe, denumită caprolactamă. Aceasta se transformă în rășina sintetică policaprolactamă, care, topită și comprimată prin orificiile fine ale unei duze metalice, dă firele de relon. Ele se utilizează în deosebi la fabricarea ciorapilor, a lenjeriei de corp și a țesăturilor imprimate pentru rochiile ușoare — dar au și unele utilizări tehnice, în special pentru cauciucurile-cord de întărire a rulantelor de automobile și avion și a plaselor de pescuit.

Rolanul este o fibră sintetică din clasa poliacrilonitrilului, cunoscută pe piață sub denumirea de nitrilon, orlon, dralon, volcrlon etc. El se fabrică plecînd de la gazul metan, care, prin diferite procedee chimice, este prefăcut într-o substanță organică lichidă: acrilonitrilul. Acesta din urmă este polimerizat (adică transformat în molecule foarte mari, numite polimeri), devenind poliacrilonitril, un praf alb. Dizolvat în anumite lichide organice, acest praf trece în soluții foarte viscoase care, presate prin orificii foarte fine și după eliminarea solvenților, se solidifică sub formă de fire.

Fibrele rolan sînt înlocuitoare de lînă și se utilizează la producerea tricotelor de iarnă, a stofelor pentru paltoane, păturilor, blănurilor artificiale (urson) etc. Ele se folosesc și în amestec cu lînă sau celofibra, pentru stoffe și diferite țesături.

FLACĂRA

Revistă social-politică și literar-artistică

Anul XI — Nr. 6 (350)
10 februarie 1962

REDACȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘĂTESCU — Tipărit în Combinatul Poligrafic Casa Școlii.

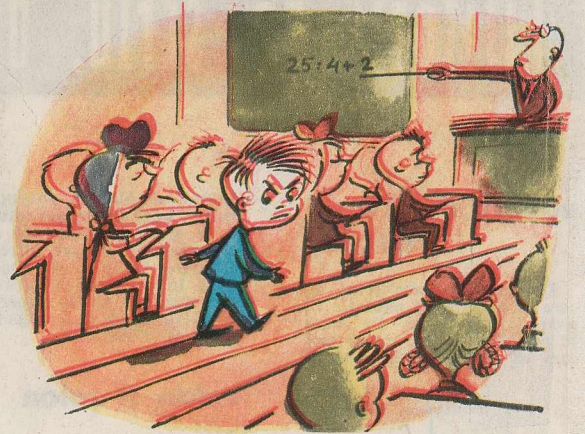
PREȚUL REVISTEI 2 LEI

**DACĂ
PERSONAJELE
DIN DESENE
AR PUTEA
VORBI
AUTORULUI
LOR...**

de Nell COBAR

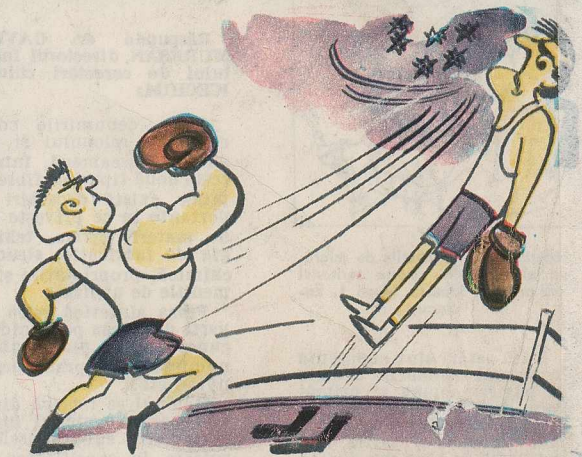
Vânătorul: „Și asta la dumneata se numește «situație umoristică»!”

„Dintr-o clasă întreagă, tocmai pe mine m-a găsit să mă scoată la lecție!”

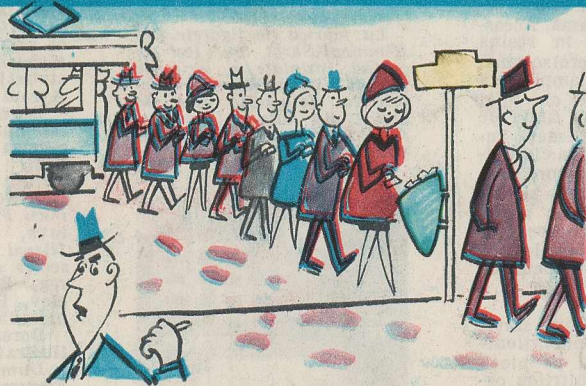
„Te-a apucat tocmai acum economia de tuș?! Ce te costa dacă-mi făceai costumul negru și-mi puneai câteva fire de păr pe cap?!”

„Multumesc!.. Ai niște Ideli!”

LA MICROFON: „SATIRA ȘI UMORUL!”
„...Asta-l un «Instantaneu» din Imaginație, șefule!”

LA COBORÎREA DIN TRAMVAI
„...Ți-am mai spus-o: nu cunoști terenul!”

„Ce înseamnă asta? Nu sînt nici două minute de cînd mi-ai pus schiurile în picioare, și mă pul să sar de la tram-bulină!”

„Fac satiră cu mine pentru că-l dau bacșiș?! Pe cuvîntul dumitale că nu faci la fel!”

Mitică: „Suc? M-ai pricopsit! După atîta ani de cînd mă dese-nezi puteai să-mi oferi o sticlă de șampanie!...”

„Ce faci, amice, ne jucăm aici? Te rog să desenezi imediat un lanț ca lumea!”